

KRYRSKÁ ROZHLEDNA

Čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojetic

Cena 15,- Kč

4 | 2022

**VÝZNAMNÁ LITURGICKÁ
PAMÁTKA SE VRÁTILA
DO STROJETIC**

čtěte na str. 30

ŠTASTNÉ A VESELÉ!

Blíží se nejkrásnější svátky roku – Vánoce. Dovolují si touto cestou popřát všem čtenářům Kryrské rozhledny – za celou redakční radu – bohatého Ježíška, klid, mír a pohodu.

Do nového roku pak všem hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Alespoň pokud to trochu půjde; nežijeme v lehké době, koronavirový malér předchozích dvou let vystřídal průšvih ještě větší – válka na Ukrajině.

Pokud odhlédneme od globálních problémů a budeme hovořit o těch „malých“, toliko komunálních, jež jsou každému z nás samozřejmě bližší, srozumitelnější, pak s podzimem tohoto roku došlo ve městě pod Schillerovou rozhlednou k významným změnám: lví podíl na tom měly samozřejmě volby do zastupitelstev obcí – především po mnoha a mnoha letech mají Kryry nového starostu. Miroslav Brda mu jeho nástup do funkce v nejmenším nezjednodušil, protože laťku „starostenství“ v našem městě nasadil setsakra vysoko.

Přejme si, aby se nový nejlavnější z konšelů našeho města dokázal svému předchůdci nejenom vyrovnat, ale aby ho byl schopen i předčít.

Bude-li na to mít, to ukáže čas.

Vyjma naší radnice se mění i personální obsazení našeho časopisu. Vnímavý, pozorný čtenář se z tiráže na poslední stránce městského zpravodaje dozví, že k jisté změně již došlo (složení redakční rady a korektor časopisu), já prozradím, že k další ještě dojde.

Doufám, že i v prosincovém čísle Kryrské rozhledny si každý z vás najde to, co ho zajímá, o čem si rád přečte.

A ještě jednou: krásně Vánoce a šťastný nový rok!

Pavel Ďuran
šéfredaktor

OBSAH

Šťastné a veselé!	2
Laurencia Helásková (rozhovor)	3
Volby do zastupitelstev obcí	7
Ustavující jednání zastupitelstva	9
Očima opozice	12
Jak se do lesa volá	13
PhDr. Ing. Mgr. et Mgr. Václav Kadleček (slovo starosty)	14
Kryry, rok 1945	20
Kaplička „Lesní pobožnost“	28
Slavnostní odhalení zrestaurovaného sloupu se sochou Ježíše Krista Trpítele	30
Podzim má barevnou záplatu	36
Kryrské výročí Recyklohraní	39
Co nového ve škole	40
Absolventi kryrské základky se sešli ve Strojeticích	42
Setkání radioamatérů ve Strojeticích	44
Toulky kryrskou historií s Bertíkem	45
3 x MKK	47
Bertík na jablečném dni v Krásném Dvoře	51
Meteorolog ve Stebně: „Nechci vás strašit, ale dnes by to byla stejná hrůza!“	53
Drakiáda a dýňování s Bertíkem	56
Halloween	57
Komentovaná procházka městem Kryry	58
Tradiční kryrský advent	59
Filmové Vánoce s BELADONA QUARTET	63
Strojeticí duatlon	67
SK Havran Kryry	68
Společenská kronika	70
Poděkování	71
Svoz plastů 2023	72

LAURENCIA HELÁSKOVÁ ...

... ROZHOVOR NEJEN VÁNOČNÍ

Je mi ctí na těchto stránkách, konečně, představit dvorní fotografku Kryrské rozhledny: paní Laurencii Heláskovou.

Na akcích našeho města jde o těžko přehlédnutelnou postavu. Běžně v černém (*chce se mi říci, že vypadá jako parte, ale berme to jako fór, nadsázku...*), s velkým fotoaparátem na prsou a velmi často se sluchátky v uších.

Její fotografie jsou pak ozdobou nejenom našeho časopisu, ale protože její záběr je na Podbořansku skutečně široký, tak i dalších obcí – nebo v regionu působících institucí.

Kdo je Laurencia Helásková?

LAURENCIA HELÁSKOVÁ ...

... O SOBĚ

Narodila jsem se v Humennom, máma pochází od Martina, táta z Prahy. Sourozence nemám, maminka měla nemocné srdce.

Vystudovala jsem Střední průmyslovou školu mlékárenskou v Kroměříži, kde byla k dispozici také fotokomora. A tak to, co jsem vyfotila, jsem také sama zpracovala do konečné fáze papírové fotografie.

Mám semestr karlovarské Vysoké školy právnické. Dál pokračovat ve studiu nešlo. Tři děti, tehdejší manžel spíš do větru, než aby občas pohlídal.

Dál mám několik rekvalifikačních kurzů z oboru fotografie, podvojněho účetnictví a detektivní činnosti.

Byla jsem dvakrát vdaná, pokaždé 10 let. Od roku 2007 mám skvělého přítele, který mi hodně pomáhá při mých fotografických aktivitách. Mám tři dospělé děti, z toho jednu dceru a od ní krásného vnuka Honzíka, jednoho syna těžce zdravotně postiženého a druhého syna, se kterým se střídám v péči o toho staršího, postiženého.

Do první mateřské/rodičovské jsem 5 let pracovala v Jihočeských mlékárnách jako mistrová jogurtárny a tvarohárny. Později jsem pracovala v žatecké pekárně, ale záhy jsem už musela plně

pečovat o syna. V letech 2001 až 2012 jsem už tenkrát měla něco jako home office, kdy jsem byla jednatelkou a zároveň účetní bezpečnostní agentury. Byla to ale práce v podstatě na nepřetržitý pracovní úvazek, což synův zdravotní stav zhoršovalo. Byl čas tento maraton ukončit, mladší syn byl tehdy na studiích. V roce 2017 mě oslovil ředitel podbořanské ZUŠky na fotopráci, což mě potěšilo, s hudebkami jsem vyrůstala. Dnes fotím pro Město Kryry, Město Podbořany, Vltava Labe media a ZUŠ Podbořany. Mám několik stálých klientů, většinou na produktové foto.

Lauro, vaše křestní jméno je nezvyklé. Víte, jak jste k němu přišla?

Správně se to píše Laurentia, nicméně tenkrát na matrice o latinských jménech zřejmě neměli po-
nětí. 22. 11. roku 498 byl volen papež. Jedním z kan-
didátů byl tehdy i Laurentius. Dokonce byl i zvolen, ale
církve byla rozpolcená, podporovala ho jen menšina,
a tak nebyl nakonec papežem uznán. Já jsem se pak
narodila na jeho „výročí“, ale o téměř patnáct set let
později.

**Já o vás vím, že jste dědičkou nebo potomkem lidí, kteří
v Čechách vlastnili dokonce světoznámou značku. Můžete
k tomu prozradit víc?**

Jsem rozená Janečková. Otec Petr byl nejmladší
vnuk zakladatele Zbrojovky Janeček, později auto-
mobilové a motocyklové továrny JAWA. Byl ale také
vnuk Karla Stárka – výrobce klavírů.

ING. FRANTIŠEK JANEČEK

*Jednu z nejslavnějších firem zabývajících
se výrobou motocyklů založil v roce 1929 v Praze
pan Ing. František Janeček. Její výrobky nesou od té
doby značku JAWA.*

*Před druhou světovou válkou
dostal pan Ing. František Janeček
vývoj těchto stále populárnějších
dopravních prostředků na nejvyšší
světovou úroveň řadou nových
patentů a vynálezů.*

*Sláva firmy neskončila rokem
1945, kdy na základě znárodnovacích
dekretů přešla do majetku státu.
Naopak. Na svět přišel nejmodernější
motocykl své doby konstruovaný tajně
za druhé světové války – první lidový
motocykl s oběma odpruženými koly
vyráběný ve větších sériích – tzv.
„Pérák“. Neméně převratný model
vyráběný v padesátých letech, zvaný
„Kývačka“, dále zvýšil užžitnou
hodnotu a firma jej vyvážela do více
než 120 zemí světa.*

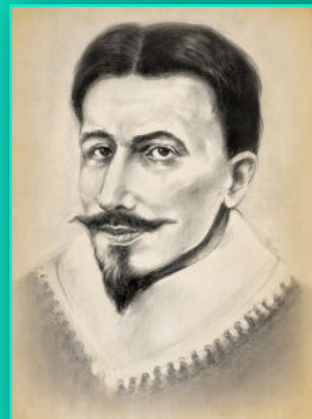
Nikdo nebyl tak daleko, svět opisoval od nás.

JAN JESSENIUS

*Známý i jako Ján Jesenský či Ján z Jesenu
(1566 – 1621) byl uherský lékař, politik, filozof a
autor vědeckých spisů.*

*Značnou část
života strávil v
Praze, kde roku
1600 uskutečnil
první veřejnou pitvu
ve střední Evropě.
Byl osobním
lékařem císaře
Rudolfa II.
Habsburského,
stejně jako jeho
bratra Matyáše.*

*Po bitvě na Bílé
hoře a nástupu
Ferdinanda II. Habsburského na český trůn byl
Jessenius zatčen a odsouzen k trestu smrti. Za
účast na protihabsburském povstání byl 21. června
1621 společně s dalšími 27 českými pány popraven
v Praze na Staroměstském náměstí.*

Naši byli oba učitelé klavíru v lidové škole umění,
takže nějak automaticky jsem u tohoto nástroje měla
sedět také. To příliš nevyšlo... když jsem
pak sdělila, že jdu maturovat ze stroj-
nictví, bylo jasné, že jsem spíš po pra-
dědovi než po rodičích.

A když už jsme se začali bavit o tom
rodokmenu, tak aby toho nebylo málo,
na matčině straně máme zase rod Je-
senských – Jessenius.

***Byl a je pro vás fotoaparát zaměstnáním
nebo jen koníčkem?***

Musím zmínit učitele výtvarného
oboru v LŠU (na výtvarku jsem přešla
po nezdařeném klavíru), který mi sdělil,
že u mě shledává jisté výtvarné nadání.
Začala jsem se více zajímat o dějiny
výtvarného a sochařského umění.

Zpočátku byla u mě fotografie jen
hlavně dokument zachycující jistou u-
dálost, místo. Až později jsem se sna-
žila vložit do fotografie trochu toho výtvarna. No
a na stará kolena z toho všeho je zaměstnání.

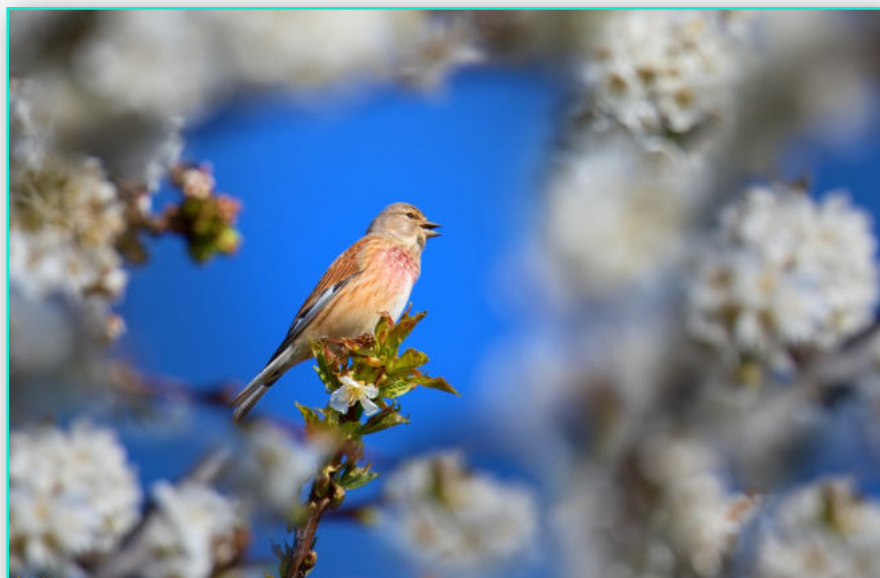

Často fotografujete přírodu, především ptáky. Čím vás zaujali konkrétně tito zástupci naší fauny? Proč ptáky, proč ne třeba hmyz nebo obyvatele našich lesů?

Kromě červů a různých larev a housenek, z čehož mám fobii, fotím vše ostatní – jak z fauny, tak z flory. Ptactvo ale nejvíc. Někdo rád kočky nebo hady, já jsem na ty opeřence. Doma mám mazlíčka Araraunu.

Získala jste jako fotografka i nějaká ocenění. Pochlubte se. A jakého si ceníte nejvíce?

Soutěží se aktivně neúčastním. Byly to spíš jakési momentální pohnutky ze zvědavosti. V minulém století jsem byla zaměstnavatelem přemluvena, abych se s fotografií nosorožce z jakési ZOO zúčastnila soutěže SOD (Soutěž odborných dovedností). Moc se to nevyplatilo, protože za vítězství jsem s tehdejší manželkou musela jet vlakem do Českých Budějovic pro ohromnou broušenou mísu na stopce. Dodnes ji mám doma. Má snad pět kilo...

V roce 2020 jsem vyhrála v prestižní fotosoutěži Čech a Slovenska „Fotograf roku“ ve speciální kategorii „Respekt k přírodě“ a o rok později tamtéž přišlo vítězství v jedné z hlavních kategorií „Příroda ve městě“.

Všechna tato ocenění jsou pochopitelně příjemná. Přinejmenším si člověk řekne, že to nedělá úplně špatně, že tedy asi není úplně blběj...

V úvodu jsem mluvil o vašich pověstných, nepřehlédnutelných sluchátkách. Můžete čtenářům Kryrské rozhledny prozradit, co v nich zní?

Výhradně Beethoven. V podstatě celá jeho tvorba. A té tedy rozhodně není málo.

Inspiruje vás vážná hudba? Jak, co vám přináší, co pro vás znamená?

Inspirace asi ani ne. Spíš mě hodí do klidu, vnitřní rovnováhy. A mám pocit, že jedu už v nějaké závislosti na tomto géniu. V tomhle směru jsem „nenormální“: když nehraje Beethoven v kuchyni, tak snad ani neuvařím. Nemít ho při focení, tak sice fotím – ale jaksi lehčeji s ním.

Jste schopná poslouchat i „lehčí“ muziku? Jakou máte ráda?

Lehčí muziku.... jak jsem uvedla, jeden praděda byl výrobce klavírů, rodiče a teta učili klavír, strýc housle na konzervatoři. Nic jiného, než „vážná“ hudba u nás nebylo. Takže ano, Chopina, Mozarta, Bacha, Vivaldiho apod. jsem byla schopná poslouchat. Edouard Herriot ale napsal, že jediný Beethoven sestoupil ze svého podstavce. Ostatní se jaksi zakonzervovali ve svém tvůrčím rámu. Já s tím souhlasím.

Na průmyslovce jsem rozšířila své obzory, poslechla jsem si Kryla, Poutníky, Prokopa, Progres 2, Landu, Pink Floyd, Queen, AC/DC, Kiss a milion dalších. Nejdelší dobu u mě zaznamenaly skupiny Floyd a Queen. Postupně jsem se však stále častěji vracela ke klasice, nakonec Beethoven to jistí.

Pojďme k tomu, co nás brzy čeká, tedy k Vánocům. A zůstaňme u muziky: co vánoční koledy?

Dlouhodobě žiju s člověkem, který smýšlí velmi podobně jako já: spíše jak k Vánocům se kloní k pohanským svátkům. Připadá nám, že slunovrat má poněkud logičtější základ. Silnější než koleda je pro mě Symfonie č. 6 Pastorale, která je celá věnovaná obdivu k přírodě.

Co pro vás vůbec znamenají Vánoce? Shon a ruch, šílení po supermarketech při shánění kýženého vánočního dárku?

(Smích) Už jsem na to vlastně odpověděla – se zmíněným slunovratem toto všechno není podstatné. O co lepší je skutečný klid, mír a pohoda. To vše

nestrojené, pramenící z podstaty jednotlivce a rozhodně nepodmíněné svátky klidu, které jsou konzumentem dnes paradoxně převrácené do toho shonu, stresu a z toho pramenících více vražd a sebevražd... Rodina se přece nemusí scházet jen o svátcích a už vůbec ne v tom šílenství!

Jak moc jsou vaše Vánoce takové ty české, tradiční?

Moje maminka, strůjce vánoční nálady, zemřela v mých šestnácti letech. Byla jsem jedináček, další roky, až do narození mých dětí, už nebyl důvod cokoli vymýšlet. I maminka ale byla minimalistka. Stromek s ozdobami po její babičce, prskavky a klasické svíčky ve skřípečku. S otcem si vzájemně většinou vyměnili knihy nebo gramofonové desky, já jsem dostávala vyprosené nutnosti jako například brusle, magnetofon National Panasonic, rifle (ano, i tenkrát se u nás nosily, a to celkem běžně) apod. Na přilepšení děda Janeček z Kanady poslal pár dolarů. Tradiční rituály u nás nebyly, koledy byly vyměněny za Rybovu mši z desky.

Umíte si představit, že byste Vánoce strávila nikoli doma, ale někde daleko?

Tato verze nepřipadá v úvahu. Mám autistického syna, o jehož celodenní péči se střídám s mladším synem. Jen díky jeho pomoci mohu běhat s foťáky. Doma je doma, nemám důvod kamkoli courat. V době internetové k poznání dalších lokalit to ani není nutné. Svoboda není v cestování, je v myslí.

Mockrát za vaše odpovědi děkuji. Máte teď možnost popřát prostřednictvím Kryrské rozhledny něco k blížícím se vánočním svátkům a rodícímu se roku 2023 jejím čtenářům. Co to bude?

Já za sebe bych všem lidem přála klid, mír, pohodu. Rozvážnost. Zdraví. A je celkem jedno, jestli zrovna slaví Vánoce, Slunovrat nebo cokoli jiného. Nebo neslaví nic. Televizní rosníček Zákopčaník to říkal celkem výstižně – slunce v duši. A já přidávám: zdraví v těle. Všem bez rozdílu.

Ještě jednou, díky za rozhovor.

Nápodobně. Děkuji za příjemné setkání.

Pavel Ďuran

VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ

Kryry, 23. a 24. září 2022

V tradičních pěti volebních okrscích rozhodovali v pátek 23. a v sobotu 24. září 2022 obyvatelé Kryr, Běsna, Stebna a Strojetic o budoucnosti svého města. K volebním urnám jich dorazilo 54,82%, což je zhruba srovnatelné s předchozími komunálními volbami (v roce 2018 volilo 55,87 % oprávněných voličů), což – obávám se – o přílišném zájmu o dění v Kryrech nesvědčí.

Dlouhodobě.

Komunální volby v Kryrech měly přinést řadu změn. Pokud se týče složení nového zastupitelstva, pak jde o změny v podstatě pouze kosmetické, k žádnému zemětřesení na politické mapě města nedošlo. O dva zastupitele přišla volební uskupení tradičních „brdovců“ (ztratili už minulé komunální volby v roce 2018...), jeden zastupitelský flíček navíc získal Václav Kadleček (VAŠE VOLBA !!! VAŠE KRYRY !!!). Neprosadili se komunisté a dvě ze tří nových volebních uskupení (PATRIOTI PRO KRYRY a ZMĚNA JE ŽIVOT), ti na žádný ze zastupitelských postů v Kryrech nedosáhli. Zabodoval však František Musílek (KRYRŠTÍ PATRIOTI), který ve třináctičlenném zastupitelstvu Kryr usedne. Dá se předpokládat, že bude spolupracovat především se současnou radniční opozicí. Ta si tak vzhledem k tomu, že MOJE KRYRY Tomáše Ptáka a SNK STEBNO, BĚSNO, STROJETICE, KRYRY Jany Trinerové obhájila počet zastupitelů z předchozích voleb, polepší.

Poznámka:

Hovořit na sklonku září, kdy tento příspěvek vzniká, o radničních koalicích či opozicích, je velmi předčasné. Samozřejmě vím, že jednání mezi jednotlivými subjekty, které ve volbách do zastupitelstev obcí v Kryrech uspěly, budou teprve probíhat a jasno by mělo být až po ustavujícím zasedání nového zastupitelstva v říjnu 2022, přesto – a je to jen moje spekulace – nepředpokládám, že by se politické síly na radnici města nějak dramaticky přeskupovaly.

Jak jsme tedy volili?

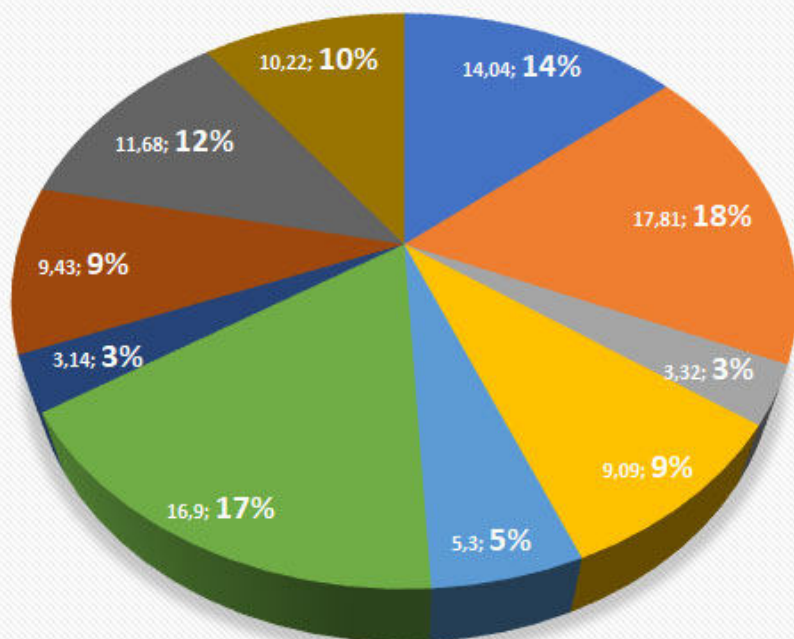
Vítězem kryrských komunálních voleb se stalo uskupení VAŠE VOLBA !!! VAŠE KRYRY !!!, které získalo

17,81% hlasů. Na záda mu dýchaly MOJE KRYRY se ziskem 16,9%.

Obě uskupení zasednou v zastupitelstvu města se třemi svými zástupci.

Po dvou zastupitelích získala uskupení ZA KRYRY A OBCE STEBNO, STROJETICE, BĚSNO BOHATŠÍ (14,04%) a ZA KRYRY A OBCE STEBNO, STROJETICE, BĚSNO KRÁSNĚJŠÍ (11,68%), po jednom pak výše zmínění KRYRŠTÍ PATRIOTI (10,22%), ZA PROSPERITU A BUDOUCNOST NAŠICH DĚTÍ (9,43%) a SNK STEBNO, BĚSNO, STROJETICE, KRYRY (9,09%).

- 1 ZA KRYRY A OBCE STEBNO, STROJETICE, BĚSNO BOHATŠÍ
- 2 VAŠE VOLBA !!! VAŠE KRYRY !!!
- 3 PATRIOTI PRO KRYRY
- 4 SNK STEBNO, BĚSNO, STROJETICE, KRYRY
- 5 ZMĚNA JE ŽIVOT
- 6 MOJE KRYRY
- 7 KSČM
- 8 ZA PROSPERITU A BUDOUCNOST NAŠICH DĚTÍ
- 9 ZA KRYRY A OBCE STEBNO, STROJETICE, BĚSNO KRÁSNĚJŠÍ
- 10 KRYRŠTÍ PATRIOTI

Koho jsme do zastupitelstva Kryr zvolili?

Pojďme si nové zastupitelstvo našeho města představit. Jsou to ti, kteří na své ustavující schůzi v říjnu budou ze svých řad volit starostu a místostarostu a také členy jednotlivých komisí.

ZASTUPITELÉ MĚSTA KRYRY

PhDr. Ing. Mgr. et Mgr. Václav Kadleček

Petr Ulke

Ing. David Herrman

Bc. Tomáš Pták, DiS.

Ing. Jan Kneifl

Petr Starý

Josef Kolář

Ing. Miroslav Sahulka

Bc. Věra Melicharová

Miroslav Brda

František Musílek

Ing. Miroslav Bělíček

Ing. Jana Trinerová

Pavel Ďuran
září 2022

USTAVUJÍCÍ JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Kryry, 24. říjen 2022

Třináct nových zastupitelů našeho města složilo v pondělí 24. 10. v kryrském kulturním domě svůj zastupitelský slib. Ustavujícího jednání zastupitelstva pak přihlíželo pět, možná šest desítek obyvatel města.

Bezprostředně po osmnácté hodině zahájil schůzi dosluhující starosta Miroslav Brda. Přivítal všechny přítomné a vzhledem k tomu, že do sálu sokolovny dorazili všichni nově zvolení zastupitelé (tedy nadpoloviční většina...), označil schůzi za usnášení se schopnou.

Poté všechny nově zvolené zastupitele představil. Třináctka našich radních pak, v abecedním pořádku, složila zastupitelský slib:

„Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu města Kryry a jeho občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“

Ten přečetla paní Kateřina Štorková a všichni zastupitelé ho stvrdili slovem „Slibuji!“ a samozřejmě i svým podpisem.

Byla určena zapisovatelka zápisu a jeho ověřovatelé.

Miroslav Brda poté představil osmibodový návrh programu schůze, k němuž nikdo ze zastupitelů neměl připomínky a následně byl jednomyslně schválen.

Jeho prvním bodem byla volba starosty a místostarosty. V první řadě se jednalo o počet místostarostů: stávající starosta Miroslav Brda navrhl místostarosty dva, opoziční zastupitelé navrhovali místostarostu jediného, jak tomu v Kryrech bylo doposud.

Tady bych se ráda krátce vrátila k předchozímu příspěvku Pavla Ďurana, ve kterém si těsně po volbách dovolil spekulovat o budoucím rozložení radničních sil: jeho odhad byl totiž velice přesný.

A tak vzhledem k tomu, že koaličních zastupitelů (z uskupení VAŠE VOLBA !!!, VAŠE KRYRY !!!, ZA KRYRY A OBCE STEBNO, STROJETICE, BĚSNO BOHATŠÍ, ZA KRYRY A OBCE STEBNO, STROJETICE, BĚSNO KRÁSNĚJŠÍ a ZA PROSPERITU A BUDOUCNOST NAŠICH DĚTÍ), jak šéfredaktor Kryrské rozhledny předpovídal, je osm proti pěti zastupitelům městské opozice (z uskupení MOJE KRYRY, SNK STEBNO, BĚSNO, STROJETICE, KRYRY a KRYRŠTÍ PATRIOTI), hlasování dopadlo tak, jak dopadnout muselo: odhlasován byl návrh koalice, první novinka je tedy na světě, a Kryry budou mít v příštím volebním období místostarosty dva.

Dále ustavující schůze rozhodovala o určení funkcí, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni. Miroslav Brda pro příští volební období navrhl pro Kryry jediného uvolněného zastupitele, a to starostu města. S tím opozice problém neměla, návrh byl jednomyslně schválen. Novinka č. 2: Kryry budou mít uvolněného jediného funkcionáře, zatímco v minulých

volebních období to byli funkcionáři dva (starosta + místostarosta).

Ustavující zasedání nového zastupitelstva pak volilo starostu města. Miroslav Brda na tento post navrhl PhDr. Ing. Mgr. et Mgr. Václava Kadlečka, Petr Starý (Moje Kryry) pana Františka Musílka. Pro Václava Kadlečka hlasovalo osm zastupitelů, pro Františka Musílka pět.

Starostou našeho města se tak stal doktor Kadleček, jemuž Miroslav Brda jako první pogrataloval a předal mu tímto okamžikem svou funkci i řízení schůze.

Následně se volili místostarostové města. Doktorem Kadlečkem navržený Josef Kolář a Petr Ulke protikandidáta neměli a zvoleni byli většinou hlasů zastupitelstva.

V Kryrech byly pak zřízeny výbory finanční, kontrolní a nově výbor pro obecní byty, životní prostředí a veřejný pořádek. Nebyly zřízeny žádné z komisí, které v našem městě v minulém volebním období fungovaly: ani kulturně školská či komise pro životní prostředí a veřejný pořádek, ani komise pro sport, volnočasové aktivity a sociálně zdravotní a ani komise sociálně právní. Bylo

odhlasováno, že každý z výborů bude mít pět členů.

Dalším bodem programu schůze pak byla volba předsedů výše zmíněných výborů a jejích členů. Obecně platilo, že navržená jména byla prohlasována osmi hlasy koalice, přičemž členové pětičlenné kryrské opozice buď hlasovali proti nebo se hlasování zdrželi.

Jak tedy budou výbory našeho města personálně obsazeny?

Výbor finanční

Předseda: Miroslav Brda.

Členové: Václav Fürst, Petra Franclová, Milada Toušková a Zuzana Příhodová.

Výbor kontrolní

Předseda: Ing. David Herrman.

Členové: Ing. Miroslav Sahulka, Radek Janák, Karel Spurný a Jana Vašíčková.

Výbor pro obecní byty, životní prostředí a veřejný pořádek

Předseda: Ing. Miroslav Bělíček.

Členové: Mgr. Miroslava Dušková, Klára Archmanová, Ing. David Nesvadba a Ing. Roman Opat.

V předposledním bodu programu ustavujícího zasedání nového zastupitelstva našeho města bylo rozhodnuto o odměnách neuvolněných členů zastupitelstva a do diskuse, což byl závěrečný bod, se nikdo nepřihlásil, takže doktor Kadleček schůzi ukončil.

Vladimíra Járová

Fotografie: Laurencia Helásková

OČIMA OPOZICE

Byť jsme mnohokrát avizovali, že městský zpravodaj je časopisem apolitickým, na jehož stránkách nemají půtky mezi městskou koalicí a opozicí místo, pak zmiňujeme-li tady volby do zastupitelstev obcí, politice se vyhnout pochopitelně nemůžeme.

Výjimka tak v tomto případě potvrzuje pravidlo a prostor k vyjádření se k ustavujícímu zasedání zastupitelstva nabídla Kryrská rozhledna také opozici. Tady je:

Průběhem jednání ustanovujícího jednání ZM jsem nebyl já ani kolegové z opozice překvapeni. Po volbách jsem kontaktoval současného 1. místostarostu Pepu Koláře jako nejúspěšnější osobu z kandidátek bývalého starosty Miroslava Brdy a následně také bývalého starostu Miroslava Brdu, zdali existuje nějaký prostor pro možné společné jednání. Z hovorů s oběma kolegy zastupiteli bylo zřejmé, že dohoda na novém vedení města již existuje a že tedy budeme zastávat roli opozice v naprosto stejné koalici, která ve vedení města působila předcházející čtyři roky, jen dojde k obměně postů starosty a místostarosty. Že budou mít nakonec Kryry místostarosty dva jsme se dozvěděli s odstupem několika dnů a naše

snaha pokusit se prohlasovat protinávrh Petra Starého pouze s jedním postem místostarosty se ukázala jako nerealizovatelná.

Na samotném ustanovujícím zasedání se tradičně sešel velký počet občanů přicházejících jako jakási morální podpora svým favoritům, kterým dali při volbách svůj hlas. Musím za sebe říci, že je to vždy velmi příjemná změna oproti jednáním před prázdným jednacím sálem běžných zastupitelstev na radnici (pohříchu je podobná účast výhradně spojena pouze s ustanovujícím jednáním a na všech dalších jednáních ZM vidáme návštěvníky a hosty jen výjimečně).

Všem, kteří přišli podpořit nás, za jejich účast děkuji.

Samotné jednání se neslo pochopitelně v trochu slavnostnějším duchu, koneckonců nejde o nic menšího než o volbu nejvyššího představitele města na nadcházející čtyři roky. Jelikož existovala dohoda o kandidátech na starostu i místostarostu z obou táborů – koalice i opozice – bylo pouze otázkou, jaký model volby bude zvolen. Všichni se shodli na veřejném hlasování, což vidím jako jednoznačně správný krok. Stejně již ovšem nemohu hodnotit odmítnutí návrhu Ing. Kneifla, který navrhl, aby se kandidáti na post starosty, případně pak místostarosty, představili včetně stručné prezentace vlastní vize o možném směřování našeho města a přilehlých obcí. Ve chvíli, kdy dochází ke změně na postu starosty města po takto dlouhém období, byl podobný návrh bezpochyby na místě a mohl tak jednoznačně rozptýlit pochybnosti o návrhu toho kterého z kandidátů.

Dalším, víceméně velmi smutným krokem vládnoucí koalice byla naprostá ignorace samotného výsledku voleb, kdy nebyl opozičním zastupitelům přiznán ani ten nejmenší prostor v účasti v některém ze zvolených výborů města, a to i přesto, že se opozice nesnažila svéhlavě stavět protikandidáty na posty předsedů výborů doufaje v obyčejný morálně lidský přístup prozatím absolutisticky vládnoucí koalice. Svým způsobem je to trochu plivanec do tváře všem voličům opozičních zastupitelů, kteří se oprávněně domáhají účasti svých kandidátů alespoň na částečném zapojení do kontrolních a poradních orgánů města. O motivaci vedoucí k tomuto „bezpečnostnímu opatření“ vůči opozici nechť si každý udělá obrázek sám. Posledním, rovněž velmi smutným faktem, zůstává již zavedený systém tzv. notiček pro vládní zastupitele, což je připravený budoucí zápis z jednání včetně znění všech usnesení, který dostane každý z prověřených zastupitelů ... to snad aby nezapomněl hlasovat „správně“.

Samotné jednání ZM je pak více méně předem rozhodnuté a nějaká rozprava o tom kterém tématu pak zjevně pozbývá smyslu.

Chtěl bych věřit tomu, že všichni zastupitelé najdou v budoucnu dostatek prostoru a chuti pro společná jednání, město Kryry a jeho obce si konstruktivní dialog opozice a vládnoucí koalice, stejně jako zapojení opozičních zastupitelů do struktur města, bezpochyby zaslouží.

Tomáš Pták

Fotografie: Laurencia Helásková

JAK SE DO LESA VOLÁ ...

... GLOSA

K ustavujícímu zasedání nového zastupitelstva v Kryrech mám jen několik poznámek, postřehů.

Doslova mi spadla čelist, když ke koaličnímu návrhu na post starosty (Václav Kadleček) podala radniční koalice protinávrh a do funkce starosty Kryr navrhla Františka Musílka. Tedy člověka, který

a) získal ve volbách téměř nejméně hlasů ze všech zastupitelů (bylo jich 170 a hůř na tom byla se 152 hlasy už jenom paní inženýrka Trinerová...),

b) je v kryrské komunální politice naprostým nováčkem bez jakýchkoli, a to i těch nejmenších zkušeností.

Myslela to opozice vážně? Spíš si při vědomí toho, že jakýkoli její návrh v tomto směru nemůže projít, udělala z ustavujícího zasedání srandu. Což je nešťastné.

Ono totiž jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. To naší opozici předvedla radniční koalice vzápětí při obsazení výborů. Jestliže totiž v minulém volebním období měla opozice zastoupení ve výborech či komisích města, v nyní zřízených výborech nemá jediného člověka. A to je oproti minulosti o jednoho zastupitele silnější! De facto tak přišla o možnost podílet se nějak smysluplně na správě či případné kontrole našeho města.

Ustavujícímu zasedání zastupitelstva přihlíželo pět, možná šest desítek lidí. Většina z nich byli fanoušky opozice. Nebo se tak alespoň projevovali. Pomíjím excesy jednotlivých urážlivých výkřiků na adresu koalice, nějaké to odcházení ze sálu a rozhořčené rozhazování rukama, nemohl jsem si ale nevšimnout místy až frenetických ovací, podotýkám, že ironizujících ovací, nebo dokonce hlasitého bučení. Nechutné, nedůstojné a zbaběle schované v davu. To ten, co vstal a znechuceně odešel, byl tím, že se „odkopal“, ukázal, prostě vystoupil z anonymity, docela frajer.

Poslední poznámka: všimli jste si, jak nejužší vedení města omládlo? Zatímco věkový průměr starosty a místostarosty činil na začátku minulého volebního období 63 let, pak věkový průměr starosty a dvou místostarostů je dnes 45 roků. Což je přesně o 40 % méně!

Pavel Ďuran

PhDr. Ing. Mgr. et Mgr. VÁCLAV KADLEČEK ...

... SLOVO STAROSTY

Změny ve vedení města se samozřejmě očekávaly. Už proto, že dlouholetý starosta našeho města pan Miroslav Brda dal jednoznačně najevo, že se s funkcí úhlavního konšela Kryr tentokrát již doopravdy loučí a dá příležitost těm mladším.

Ač je Miroslav Brda stále zastupitelem Kryr, svou starostenskou pozici skutečně uvolnil. Prostor dostal někdo výrazně mladší, řekl bych i agilnější, se spoustou nových nápadů, které by naše město měly posunout dál.

Dokáže to Václav Kadleček? K jakým změnám se schyluje? Pojďme se spolu s Kryrskou rozhlednou zkusit ptát.

Poznámka:

Aby těch změn nebylo málo, jedna je tu i z mé strany... Miroslavu Brdovi jsem vždycky vykal. Je starší, než jsem já, de facto byl mým nadřízeným, takže zdvořilostní oslovení bylo zcela jasnou záležitostí, bylo na místě. S novým starostou si ale řadu měsíců tykám.

Nechám to tak i v tomto rozhovoru...

Pojďme se společně vrátit pár let zpátky: ty jsi usiloval o post zastupitele našeho města nejprve pod hlavičkou ČSSD, neúspěšně, pak jsi vytvořil projekt „Vaše volba!!! Vaše Kryry!!!“, s nímž jsi se roku 2014 do zastupitelstva dostal. Odchod tradičních stran z komunální politiky je zřejmý. Jak si to vysvětluješ?

Takhle to úplně není. V roce 2014 jsem ještě jako člen ČSSD sestavil kandidátku a z ní se dostali dva lidé do zastupitelstva. Bohužel jsem byl přeskočen o devět hlasů jinými členy kandidátky, takže mandát jsem nezískal, ale následně se můj švagr, pan Václav Fürst, rozhodl svého mandátu vzdát a já jsem nastoupil jako první náhradník, takže čtyři roky jsem byl zastupitelem našeho města.

Následovaly komunální volby roku 2018, tehdy jsem už nebyl tři roky členem ČSSD, protože se mi poměry ve straně nelíbily a nesouhlasil jsem s jejím

VÁCLAV KADLEČEK

Václav Kadleček se narodil 22. ledna 1982 a celý svůj život bydlí a žije v Kryrech.

Roku 2001 ukončil maturitní zkouškou studium na obchodní akademii, aby si pak po příštích deset let od učení odpočinul. Ke studiu se ale vrátil, a to doslova ve velkém stylu:

2012 - Mgr. Andragogika - Řízení lidských zdrojů

2015 - Ing. Ekonomika a management - Finance

2016 - Doplnující pedagogické studium – studium Pedagogiky

2017 - PhDr. Sociální práce

2020 - Mgr. Management vzdělávání, v témže roce vystudoval i Finanční řízení samospráv I. a II.

Václav Kadleček pracoval roku 2011 jako asistent starosty na MÚ Kryry, následně ve firmě DROPS v.o.s. Jesenice jako THP, poté jako sales executive – technik – marketingový specialista Kempchen s.r.o., kde byl od roku 2016 vedoucím oddělení centrální logistiky a nákupu.

V zastupitelstvu města Kryry je od roku 2014.

Václav Kadleček se domluví anglicky a německy, rozumí účetnictví a ekonomickým postupům. Rozumí si s počítači a řídí osobní auto.

Je svobodný, bezdětný. Má psa, kočku a akvariijní rybičky. Zajímají ho počítače (elektronika obecně), rád cestuje a plave.

vedením, a tak jsem postavil vlastní kandidátní listinu pod názvem VAŠE VOLBA!!! NAŠE KRYRY!!! S uskupením pod tímto názvem jsme získali dva mandáty – zastupitelé města jsme se tehdy stali Petr Ulke a já. Tyto dva posty v zastupitelstvu jsme v letošním roce obhájili; nakonec jsme volby vyhráli a mandáty získali tři.

Co se týče odchodu tradičních stran, tak on se tak úplně nekoná, ale po všech možných aférách (hlavně na celostátní úrovni) se většina členů tradičních politických stran ve volbách do zastupitelstev obcí tak trochu schovala za jiný název. Nedivím se: proč by měl komunální politik trpět za špatně odvedenou práci někoho v parlamentu nebo na kraji?

Každopádně si myslím, že komunální volby jsou zejména v menších obcích o jménech, které lidé znají a politické strany se řeší spíše ve větších městech kde se lidé mezi sebou neznají.

A teď k tobě osobně: v předminulém volebním období jsi byl radniční koalici velmi tvrdým oponentem, to se ale v minulém volebním období změnilo. S vedením města jsi spolupracoval. Proč ta změna?

Předminulé období jsem byl v podstatě jediným oponentem tehdejší koalice. Byla to pro mě velmi dobrá, ať jakkoli tvrdá zkušenost. Na každé jednání jsem se musel hodně připravovat, vše intenzivně studovat - a jako opoziční zastupitel jsem se snažil co nejvíce kontrolovat tehdejší koalici.

Na druhou stranu jsem neměl velkou možnost skutečně zasahovat do dění v Kryrech, a to mě po čase do jisté míry omrzelo. Pravda je taková, že mé tehdejší čtyřleté působení v zastupitelstvu nemělo téměř žádné hmatatelné výsledky. Připravovat návrhy o kterých jsem předem věděl, že neprojdou je demotivující. Bylo to zbytečné!

Po čtyřech letech v opozici se ale změnila i atmosféra v zastupitelstvu, vládnoucí koalice už neměla tak přesvědčivou převahu a přišel čas na to být konstruktivním zastupitelem. Taková byla dohoda i s druhým zastupitelem za uskupení VAŠE VOLBA!!! NAŠE KRYRY!!! s Petrem Ulkem a následovala také dohoda s ostatními zastupiteli, včetně starosty Brdy a nového místostarosty Ing. Sahulky.

Hlavním organizátorem naší koaliční spolupráce byla má kolegyně zastupitelka Věrka Melicharová (za to jí ve veřejné moc děkuji...), která se nejvíc zasadila o to, abych já ustoupil od svých někdy přehnaných projevů a pomohla najít společnou řeč se starostou Brdou. Nakonec se vše rychle usadilo a naše spolupráce s vrcholnými představiteli města byla konstruktivní, měla smysl a myslím, že byly a jsou vidět i její výsledky. Pro mě osobně to znamenalo velkou změnu v tom, že jsem se naučil spolupracovat i s lidmi, kteří ne vždy mají stejný názor jako já, byla to škola hledání kompromisů a já si toho zpětně velmi cením, protože politika - i na komunální úrovni je - právě nebo především o kompromisech, o naslouchání druhým a hlavně o práci ve prospěch všech občanů Kryr, Strojetic, Stebna a Běsna.

Vrátil bych se kousek zpátky: před chvílí jsi řekl, že předminulé volební období jsi byl vlastně jediným oponentem vládnoucí koalice. V zastupitelstvu tehdy ale seděl i Tomáš Pták (zvolen spolu s tebou za ČSSD) a Petr Starý za TOP 09, již v našem městě převlékl za uskupení Moje Kryry. Tehdy nebyli opozičními zastupiteli, s koalicí starosty Brdy spolupracovali?

Bylo to o nějakých dohodách, které tehdy vznikly. Šlo o politický obchod. O vedení jistého výboru, které dostal Tomáš Pták, zřízení komise pro sport a

volnočasové aktivity, které pak řídil Petr Starý... já o těch tehdejších dohodách vím málo, nicméně nějak tak, jak jsem to popsal, existovaly – přitom nechci říct, že byly špatné, to určitě ne.

Jen prostě tvrdím, že v té době jsem byl v opoziční roli jen já sám a jak už jsem uvedl, byla to pro mě velmi tvrdá škola, které ale v nejmenším nelituji...

Pojďme dál: v měsíci září vaše uskupení vedlo ze všech subjektů asi nejviditelnější předvolební kampaň. Z čeho jste ji hradili, měli jste nějaké sponzory, donátory? A na kolik to vyšlo?

Vidět jsme myslím byli celé předcházející čtyřleté volební období, ale pokud myslíš naše bannery a posléze i volební letáky, tak ano, myslím, že naše volební číslo 2 bylo v září vidět skutečně asi nejvíc. Celá naše kampaň nás stála zhruba 15.000 Kč, a to včetně grafiky, kterou pro nás dělala reklamní agentura. A kdo to zaplatil? Zaplatil jsem to já a Petr Ulke, takže oba nás kampaň stála zhruba 7.500 Kč.

Volební uskupení „Vaše volba!!! Vaše Kryry!!!“, jehož jsi lídrem, letos v Kryrech volby do zastupitelstev obcí vyhrálo. O prsa před uskupením „Moje Kryry“, ve vedení města tradiční „brdovci“ tentokrát ztratili. Přesto jsi se rozhodl radniční koalici dát dohromady s nimi, nikoli s uskupením „Moje Kryry“. Proč?

V první řadě bych chtěl poděkovat všem spoluobčanům, že přišli k volbám a vyjádřili svůj názor. To, že nás posunuli na první místo, jsem vlastně ani nečekal, o to větší byla radost při zveřejnění konečných výsledků voleb.

Jak možná mnoho občanů neví, volební kampaň začala zhruba měsíc před samotným hlasováním 23. a 24. září 2022. V první fázi se rozběhla na sociálních sítích, zejména tedy na facebooku. Tam se prezentovala čtyři uskupení včetně našeho VAŠE VOLBA!!! VAŠE KRYRY!!! Tři další uskupení, a nebyla to uskupení z tradičních „brdovců“, jak jsi je ty označil, ale byla to uskupení, za které kandidovali současní opoziční zastupitelé. A abych to napsal kulatně, tato tři uskupení se patrně rozhodla zničit nepřítele číslo jedna – tím jsem byl já a moje strana. Nejen z těchto důvodů, ale i ze zkušenosti z vyjednávání po minulých volbách, pro nás nemohli být zastupitelé zvolení za tato uskupení partneři v sestavování koalice. Nelze přeci věřit a spolupracovat s někým, kdo se sám pasoval na mého nebo našeho úhlavního protivníka. Vzhledem k tomu, že pět zastupitelů z tradičních kryrských stran bylo ochotno s námi jednat a naše programová i lidská shoda byla nalezena v podstatě

záhy, podepsalo všech osm koaličních zastupitelů dohodu o spolupráci a já věřím, že ta bude po celé čtyři roky tohoto volebního období fungovat ve prospěch všech občanů.

Slyšel jsem, že díky předvolební kampani padly tentokrát i nějaké žaloby. Můžeš říci, o čem se jednalo a jak to ve finále dopadlo?

Jak už jsem uvedl, kampaň na facebooku byla opravdu nepříjemná, nekorektní, až bych řekl, že štvavá. V jednu chvíli už přetekl pohár a i přestože jsem dal jedné straně možnost nepravdivé informace o mé osobě stáhnout z facebooku, což nebylo vyslyšeno, rozhodl jsem využít v danou chvíli jedinou možnost, jak se bránit, a proto jsem podal oznámení na Policii ČR. Policie mé podání zhodnotila jako přestupek a předala k došetření na MěÚ Podbořany a i tady se SNK snažilo překroutit fakt, že jejich konání na sociálních sítích bylo lživé. Stejně tak i Petr Ulke podal oznámení na Policii ČR z podobného důvodu, kdy lídr jedné kandidátky šířil po městě informace, které se nezakládaly na pravdě a snažil se tak ovlivnit volby tím, že pasoval Petra a vlastně i mě do role udavačů, práskačů a nevím čeho ještě dalšího. Nic z toho, co šířil, není a nebyla pravda a samozřejmě na to není a ani nemůže být žádný důkaz. Takže to je druhé podání na Policii ČR, které bylo také předáno jako přestupek k došetření na MěÚ Podbořany.

Pojďme do žhavé současnosti: priority uskupení, které vedeš, jsou zřejmé. Co se ale konkrétně v nejbližší době na fungování městského úřadu změní?

Změny samozřejmě budou, ale mám takové své motto nebo krédo, které už více jak měsíc říkám svým příznivcům: nechceme REVOLUCI, ale EVOLUCI. Chceme, aby se postupně městský úřad měnil, modernizoval a chceme být pro občany partnery.

První změnou bude otevření MěÚ pro občany od pondělí do čtvrtka po celou pracovní dobu našich úředníků. V pátek bychom rádi úřad uzavřeli pro veřejnost a dali možnost úředníkům zpracovat veškeré resty za předchozí dny a společně se poradili a připravili na dny další. Takže první změna na městském úřadě bude v hodinách pro veřejnost. Další změny budou určitě následovat, ale na to nám prosím dejte ještě trochu času.

Co jednání zastupitelstva? Plánuješ, že by se konala každý měsíc? Já vím, že je to návrh opozice, nicméně ta to už roky vcelku logicky vysvětluje tím, že by tím byl úřad blíž lidem a mohl jejich záležitosti řešit rychleji. Navíc by se podle mého skromného mínění předešlo excesům, kdy

zastupitelstvo jednalo do dvou nebo do tří rána, jak se nejednou minulé volební období stalo. Jak to bude?

V současné době se přikláníme k jednání zastupitelstva města v dvouměsíčním plánovaném intervalu, ale samozřejmě – bude-li potřeba něco vyřešit rychleji – není nic jednoduššího, nežli svolat jednání zastupitelstva častěji, resp. svolat zastupitelstvo v mimořádném termínu.

Jen pro dokreslení situace, v červnu letošního roku jsem navrhoval patnáctičlenné zastupitelstvo města, tím by vznikla ze zákona rada města, a ta by měla možnost schvalovat věci pro občany mnohem rychleji nežli zastupitelstvo, samozřejmě v rámci mezí zákona o obcích. Můj návrh nebyl bohužel podpořen dostatečným množstvím hlasů, a to včetně hlasů naší bývalé (a vlastně i současné) opozice.

Takže z mého pohledu ne všechny proklamace opozice jsou myšleny vážně...

Když jsme ještě u toho: opoziční zastupitel Tomáš Pták v závěru příspěvku pro Kryrskou rozhlednu zadoufal, že (cituji:)

„... všichni zastupitelé najdou v budoucnu dostatek prostoru a chuti pro společná jednání, město Kryry a jeho obce si konstruktivní dialog opozice a vládnoucí koalice, stejně jako zapojení opozičních zastupitelů do struktur města, bezpochyby zaslouží.“

Jsi starostou pro konstruktivní dialog nebo bude opozice se svými názory a podněty a priori odstavena na vedlejší kolej?

Odpovím v tomto případě trochu zešíroka..... Za prvé opoziční uskupení nás jako vítěze voleb vůbec neoslovilo a dialog proběhl pár dní před ustavujícím jednáním ZM Kryry, kde proběhla nabídka pro opoziční uskupení, kterou bohužel ani jeden zástupce opozice neakceptoval. Nabídka byla poměrně jednoduchá, nenavrhujte kandidáta na starostu a místopředsedu, nabízíme za to do každého výboru člověka z vašich stran. Všem bylo jasné, že opozice se svými pěti zastupiteli dohodnutou koalici osmi zastupitelů nepřehlasují a nedávalo to vlastně žádný smysl. Jak už jsem uvedl, nabídka nebyla akceptována, a tak naše čtyři uskupení delegovala do třech výborů 15 našich občanů včetně čtyř zastupitelů. Co se týče možnosti

zasahovat do fungování města, ta je přeci dána zákonem o obcích, nejvyšším orgánem města je zastupitelstvo, nikdo nemá vyšší kompetence nežli právě ono. Výbory, ať už dané zákonem nebo zřízené nad rámec zákona, nemají zákonem vyhrazenou žádnou rozhodovací pravomoc v samostatné působnosti obce. Pro zastupitele jsou usnesení výborů nezávazná a mají jen doporučující charakter, takže nemají v podstatě vliv na fungování města. Současně všichni zastupitelé mají možnost kterékoli jednání výboru navštívit a stejně tak vždy dostanou kompletní zápisy ze všech třech našich výborů.

Co se týče dialogu vládnoucí koalice s opozicí, nemyslím si, že by měl být problém v komunikaci z naší strany. Už nyní mohu uvést, že jsme jako vedení města byli účastníky akce Halloween pro děti v areálu letního kina, které pořádal LEKAF v čele s opozičním zastupitelem Františkem Musílkem, dále mám dohodnutou schůzku se zastupitelem Bc. Tomášem Ptákem, který byl zvolen za Moje Kryry, stejně tak i schůzku s Františkem Musílkem z opozičního uskupení Kryrští patrioti. Takže, shrnu-li to, dveře starosty a místo-

starostů jsou otevřeny jak všem zastupitelům, tak samozřejmě všem občanům Kryr, Strojetic, Stebna a Běsna.

Všude se šetří, správní aparát je přebujelý. A my budeme mít místo jednoho místostarosty dva. Jak to s tím zeštíhlováním u nás je?

Tuto otázku jsem tak trochu čekal a chápu, že to bude pro občany důležité. Dva místostarostové vyplynuli z povolebního vyjednávání a já jsem tuto variantu osobně preferoval. V tuto chvíli máme dva místostarosty Josefa Koláře a Petra Ulkeho, oba jsou neuvolnění, to znamená, že práci místostarosty dělají při svém dosavadním zaměstnání. Oba místostarostové mají na starost určitou část práce, kterou dříve vykonával uvolněný místostarosta, a část práce po něm jsem převzal na svá bedra i já. V konečném důsledku tak budou mít občané celkem tři hlavní představitele Města Kryry, které mohou oslovit, kteří mají tu možnost věci řešit v době, kdy nejedná zastupitelstvo. A co se týče štíhlosti aparátu, tak na to mám jedno poměrně přesvědčivé číslo – tím je jednomiliónová úspora mzdových prostředků včetně odvodů za čtyřleté volební období oproti minulému. Za tuto sumu se dají například pro občany zrekonstruovat dvě dětská hřiště.

Velmi mě, když jsem v srpnu připravoval předvolební speciál Kryrské rozhledny, zaujala touha některých volebních uskupení po outsourcingu mnohých činností, které si dnes město zajišťuje ve své režii. Jak to bude pod tvým vedením radnice?

Poznámka:

Outsourcing (angl. out, vně, a source, zdroj) označuje zajišťování služeb, které by firma či organizace mohla provádět interně, prostřednictvím externích dodavatelů. Znamená to tolik, že bychom vyčlenili různé podpůrné a vedlejší činnosti a svěřili je smluvně jiné společnosti čili subdodavateli specializovanému na příslušnou činnost. Je to tedy druh dělby práce, činnost však není zajišťována vlastními zaměstnanci firmy, nýbrž na základě smlouvy. Výhodou bývají kvalitnější služby, nevýhodou – ne vždy – cena, za níž jsme schopni takovou činnost zabezpečit vlastními prostředky a za níž ji zabezpečíme takto.

Obecně jsem zastáncem outsourcingu v oblastech, kde to dává smysl, a mám s ním i zkušenost z předchozího zaměstnání. Ne ve všech případech mi toto objednávání služeb v mé minulé práci smysl dávalo.

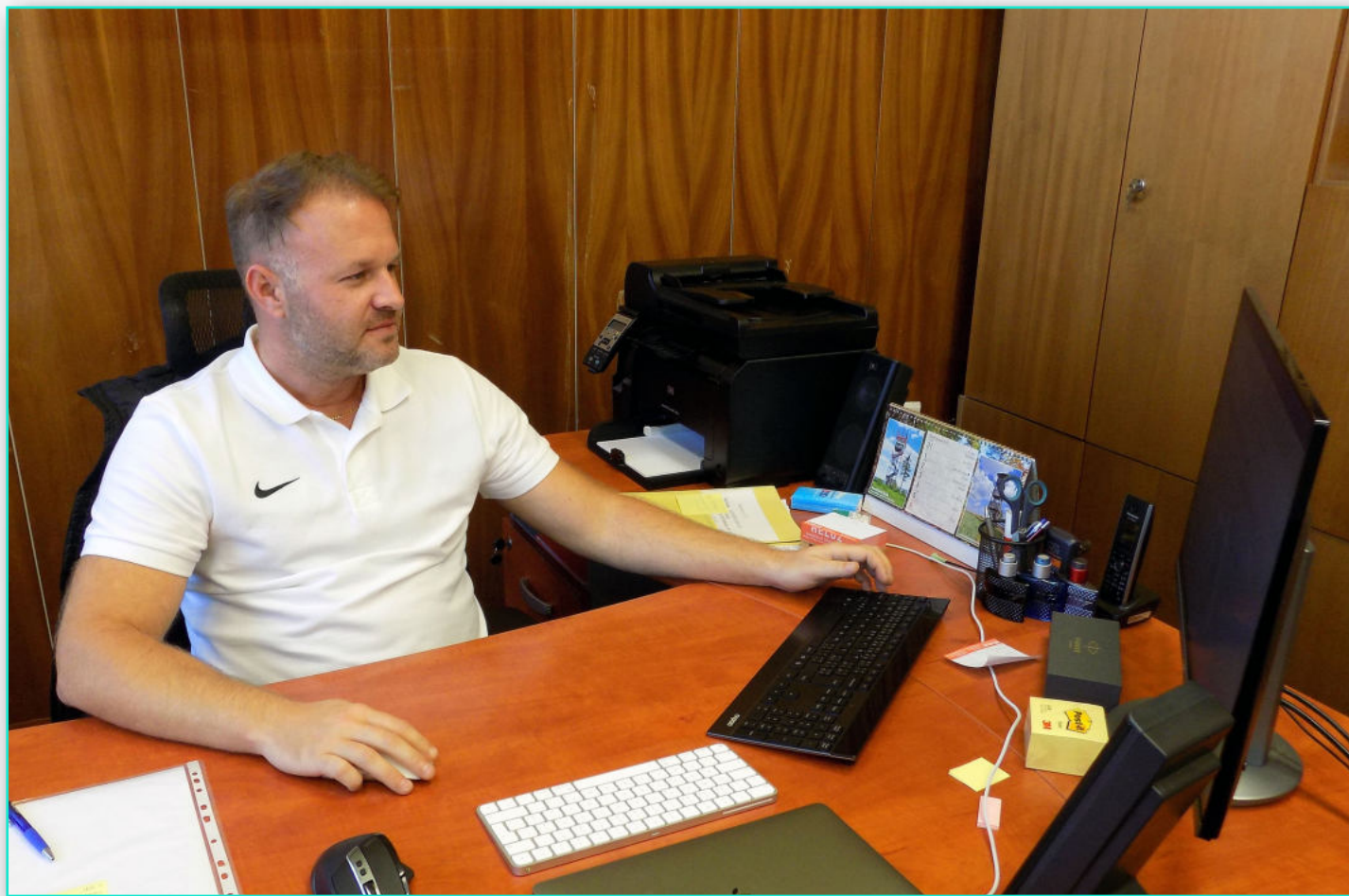
Outsourcing v Kryrech ale probíhal vlastně už i v minulém volebním období: město nemá například svého IT specialistu, specialistu na BOZP nebo správce obecních lesů. Tyto činnosti byly a i nadále budou pro město výhodnější nakupovat jako službu. Zda touto cestou jít i u některých dalších oblastí fungování města budeme průběžně vyhodnocovat, ale opět použiji motto, které jsem už jednou zmínil: „Chceme EVOLUCI ne REVOLUCI“, takže postupný a přirozený vývoj a ne nesmyslné či nelogické rozhodnutí, které pro nás jako pro město nebude výhodné. Prostě a jednoduše chceme přirozený vývoj tak jak to bude aktuální situace nabízet a vyžadovat.

Když už jsme mluvili o těch úsporách: na Ukrajině zuří válka, ceny energií dosahují výše, kterou nikdo nepamatujeme. Jak jsou na tom Kryry? Co školka, co škola, co městský úřad? Co třeba veřejné osvětlení? Není třeba na pořadu dne, že by se v nočních hodinách na nějaký čas vypínalo?

Energie jsou problémem v celé naší republice, potažmo v Evropě. Některé obce se s tímto problémem potýkají již od léta tohoto roku, některé obce začínají problém tušit s koncem fixace k 31. 12. letošního roku a jiné mají to štěstí a mají zafixované své tarify déle.

Kryry mají zafixované ceny energií do druhé poloviny příštího roku, což bylo velmi dobré rozhodnutí minulého vedení města. Škola a školka mají myslím fixováno do konce tohoto roku a poté budeme muset řešit úspory energií, resp. obě školská zařízení již nyní dělají kroky k tomu, aby úsporami energií ochránily své rozpočty. Školka je na tom o poznání lépe nežli základní škola, protože v minulém volebním období město zajistilo nové kotle pro každý pavilon zvlášť, tím se docílilo možnosti vytápět jen ty pavilony, které jsou v daném čase využívány. Pokud mám správné informace, školka v meziročním srovnání za září 2022 ušetřila více než 30 % plynu, což je obrovské číslo a úspěch. Na naší základní škole probíhají práce na úsporách stavebními úpravami a dále se budeme muset v zastupitelstvu bavit o výměně topného systému za úspornější. Do budoucna bychom rádi využili střechy obou školských zařízení k instalaci solárních systémů, ale to samozřejmě v návaznosti na vypsané dotační programy a možnosti města.

Co se týče veřejného osvětlení, chceme přejít na osvětlení s co možná nejnížší spotřebou a tím je v současné době LED osvětlení. Dále probíhá diskuse stejně jako v jiných obcích o zkrácení doby svícení

veřejného osvětlení. Věřím, že v co nejkratší době najdeme recept na co možná nejefektivnější způsob snížení spotřeby elektrické energie a tím i úsporu veřejných financí, které pak budeme moci použít ke zlepšování kvality života v Kryrech a spádových obcích.

Velmi pečlivě jsem si prostudoval váš volební program na roky 2022 – 2026. Patří k těm velkorysejším. Nicméně rozpočet našeho města má své mantinely, ať jakkoli vím, že radnici přebíráš s přebytkem nějakých 50 miliónů korun. Jsi přesvědčen o tom, že alespoň většinu z toho, co jste voličům nabídli, jste schopni realizovat?

Jednoznačně. Neslibovali jsme občanům nic, co bychom opravdu nechtěli realizovat. Víme, že náš program je ambiciózní, ale to je přeci správně, bez ambice nelze ničeho významného dosáhnout. Chceme se zaměřit na získávání financí z dalších zdrojů, resp. chceme pro naše město získat další zdroje financování našich projektů ať už z regionálních, celostátních, evropských či jiných dotačních programů. Budeme usilovat o splnění našeho volebního programu, resp. všech programových priorit naší koalice.

Předpokládám, že městský rozpočet na příští rok je už dneska ve fázi přípravy. Jak bude vypadat? S jakými finančními prostředky budou Kryry hospodařit?

Rozpočet města se intenzivně připravuje a bude v něm nutně počítáno s navýšením cen energií a vzhledem k současné inflaci v podstatě s navýšením většiny kapitol. V návaznosti na připravovaný program rozvoje pro roky 2023 – 2026 také budeme plánovat investiční akce na příští rok, které budou představovat poměrně velkou část rozpočtu města. Omlouvám se, že nemám konkrétnější odpověď, ale vzhledem k tomu, že jsme s kolegy Ulkem a Kolářem ve funkcích teprve pár dní, nemáme ještě rozpočet vyčíslený.

Kvapem se blíží Vánoce a konec roku. Je něco, co byste chtěl z tohoto místa obyvatelům našeho města popřát?

Občanům bych chtěl popřát především krásné Vánoční svátky, prožité s rodinou, přáteli a kamarády. Do nového roku 2023 pak přeji všem hlavně zdraví a taky trošku toho štěstí, které si všichni po posledních náročných dvou letech zasloužíme.

Za rozhovor děkuji.

Pavel Ďuran
říjen 2022

Zadejte nebo vložte text

KRYRY, ROK 1945

Než se dostaneme k líčení událostí v Kryrech roku 1945, které zveřejnil německý časopis Heimatbrief (autor tohoto „deníčku“, není uveden, nicméně šlo patrně o nějakého mladého německého kluka), je na místě zmínit především události, které roku 1945 předcházely a které dění po skončení 2. světové války u nás nepochybně formovaly.

Mám na mysli Mnichovskou dohodu, která byla dojednána 29. září 1938: dokument podepsaný Německem (Adolf Hitler), Itálií (Benito Mussolini), Francií (Édouard Daladier) a Velkou Británií (Neville Chamberlain), v němž šlo o postoupení pohraničních území Československa Německu.

Ze strany Francie a Velké Británie šlo o zradu Československa, ze strany fašistické Itálie a Německa o jednoznačný diktát.

Už příští ministerský předseda VB Churchill se za to v podstatě omluvil jedním ze svých proslulých výroků, který neopomínáme uvést.

Winston Churchill k Mnichovské dohodě:

„Měli jsme na vybranou mezi válkou a hanbou.“

Zvolili jsme hanbu a budeme mít válku.“

Je třeba říci, že v Kryrech žilo roku 1938 cca 90% německého obyvatelstva.

Chci zdůraznit, že zbývajících 10% Čechů, Židů a cizinců pro ně bylo tak neskutečným problémem, že tehdejší kronikář našeho města v Masarykově československé 1. republice označil rok 1938 jako „DAS JAHR IST BEFREITUNG“ (ROK OSVOBOZENÍ) a pod hákový kříž vepsal „UNSERE HEIMAT IST FREI“ (NAŠE VLAST JE SVOBODNÁ).

1938.
Das Jahr der
Befreiung.

In der Gasse im April 1938... das Jahr 1938... das Jahr der Befreiung...

Datum, kdy do Kryr dorazila vojska Wehrmacht, vítal pak pan kronikář takto:

Das Hakenkreuz über Kriegern.
Der glücklichste Tag in der Geschichte
der Stadt Kriegern.

HÁKOVÝ KŘÍŽ NAD KRYRAMI

NEJŠTASTNĚJŠÍ DEN V DĚJINÁCH MĚSTA KRYRY

Z HITLEROVA PROJEVU NA SJEZDU NSDAP V NORIMBERKU 12. 9. 1938

Velká část našeho národa je vydána, zdánlivě bezbranná, hanebnému vydírání. Mluví o Československu... převážná většina obyvatel tohoto státu byla nucena, aniž by se jí někdo ptal, přijmout tuto konstrukci vyrobenou ve Versailles a podřídít se jí. Jako pravá demokracie začala pak v tomto státě potlačovat většinu obyvatelstva, týrat ji a připravovat o její životní práva...

Bývalý francouzský ministr letectví to nedávno vysvětlil: Československo je na světě proto, aby v případě války napadlo německá města a průmyslové podniky leteckými pumami... Avšak tento úkol Československa odporuje životnímu pojetí, životním zájmům a přání většiny obyvatelstva tohoto státu. Proto musí většina tohoto obyvatelstva mlčet...

Ústava zaručuje českému národu suverénní nadprávi. Kdo se postaví této rozpínavosti, je nepřítel státu a podle demokratického pojetí psanec mimo zákon... Kdyby však přes to někdo z většiny utlačených národů tohoto státu proti tomu protestoval, smí být sveřepou mocí sražen a kdyby toho bylo potřeba nebo kdyby to bylo žádoucí, také odpraven.

Kdyby při tom šlo o cizí záležitost, po nichž nám nic není, mohli bychom to vzít na vědomí jako zajímavou ilustraci demokratického pojetí národních práv. Avšak to, co nás Němce nutí k účasti na tomto problému, je něco přirozeného: ve většině národností, které jsou v tomto státě utlačovány, je také tři a půl milionu Němců... Všemohoucí je nestvořil k tomu, aby byli vydáni versailleskou konstrukcí cizímu násilí, které nenávidí a nestvořil 7 milionů Čechů k tomu, aby hlídali tři a půl milionu Němců, aby jim poručíkovali, tím méně, aby je znásilňovali a týrali.

Poměry v tomto státě jsou, jak je obecně známo, nesnesitelné... Bída sudetských Němců je nevyzpytatelná. Chtějí je zničit. Z hlediska lidského jsou nesnesitelným způsobem utlačováni a zachází se s nimi tak, že to zneuctuje. Když nesmí tři a půl milionu příslušníků skoro osmdesátimilionového národa zpívat píseň, která se jim líbí nebo když jsou do krve zbiti jen proto, že nosí punčochy, které se Čechům nelíbí, nebo když jsou terorizováni a týráni, protože se zdravě pozdravem, který je Čechům nepřijemný, když je pro každý takový projev národního života štvou a honí jako zvěř – to může být snad úctyhodným zástupcům našich demokracií lhostejné... Já však mohu říci zástupcům těchto demokracií, že nám to lhostejné není a že když tyto mučené bytosti nemohou samy najít právo a pomoc, dostane se jim obojího od nás!

Bezprávnost těchto lidí musí jednou skončit. Konstrukce, kterou si dovolili versailleští státníci kdysi, když vyvolali v život nenormální útvar "Tschechei", byla nesprávná. Úkol znásilnit a ztýrat milionové davy jiné národnosti, se mohl provádět jen tak dlouho, dokud bratrský národ sám trpěl pod následky obecného světového bezpráví... Já jsem už v projevu 22. února prohlásil, že Říše už nestrpí další utlačování a pronásledování těchto tří a půl milionu Němců a prosím cizí státníky, aby byli přesvědčeni, že to není fráze! ... Chtěl bych zde ujistit státníky v Paříži a Londýně: německé zájmy jsme odhodláni hájit, a to hájit za všech okolností!

Pan Beneš takticky manévruje, mluví a chce organizovat jednání podle ženevského vzoru a dávat malé dárky na uklidnění. Tak to natrvalo nejde... Žádám, aby potlačování tří a půl milionu Němců v Československu přestalo a místo toho aby se jim dostalo svobodného práva sebeurčení... Němci v Československu nejsou ani bezbranní, ani opuštěni!

Na závěr sjezdu NSDAP v Norimberku přednesl 12. září 1938 Adolf Hitler závěrečný projev, v jehož druhé polovině se ostře vymezil proti Československu, které označil za uměle vytvořený stát, jehož hlavním účelem je bombardovat německá města v případě války, který potlačuje práva sudetských Němců. Prohlásil, že 80 milionů Němců nemůže lhostejně přihlížet utrpení 3,5 milionu příslušníků své rasy.

Československo označil za dýku bodnutou do boku Německa.

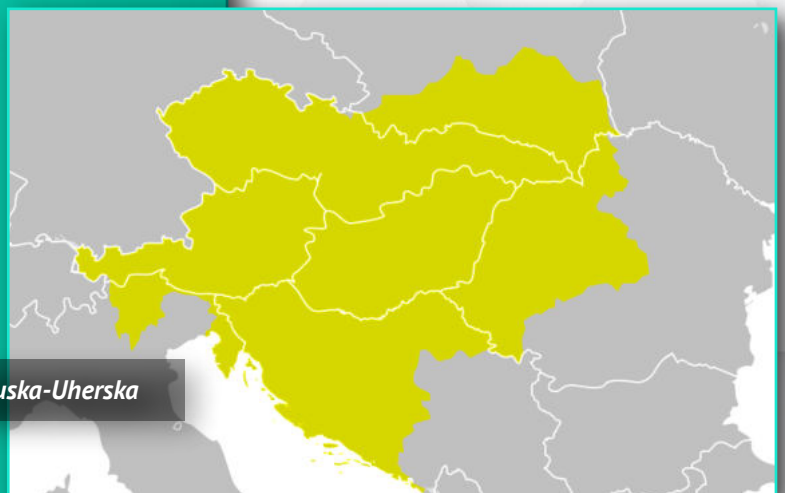
„Konstrukce“ vytvořená ve Versailles

Versailleská mírová smlouva podepsaná 28. června 1919 po porážce Německa a jeho spojenců v 1. světové válce ve svém 231. článku stanovila, že Německá říše a její spojenci jsou jako původci války odpovědní za všechny ztráty a škody na civilním majetku, jež utrpěly státy spojené a sdružené v Dohodě. Německu bylo uloženo, aby zaplatilo státům Dohody značné válečné reparace.

Dále ztratila Německá říše část svého území v Evropě a všechny své dosavadní kolonie v Africe a Oceánii.

Neztratila však ani píď svého území ve prospěch Československa, nově vzniklého státu po rozpadu Rakousko-Uherska. Sudety tak nebyly součástí Německého císařství ani před válkou.

Roku 1938 však Adolf Hitler toto území požadoval.

Mapa Rakouska-Uherska

A dostal ho...

O nás – bez nás

30. září 1938 v časných ranních hodinách byla v Mnichově zástupci Německa, Itálie, Francie a Velké Británie podepsána dohoda o postoupení pohraničních území Československa Německu. Zástupci československé strany (*Hu- bert Masařík, Vojtěch Mast- ný*) byli přítomni, ale k jednání samotnému nebyli přizváni. Tedy proto O NÁS – BEZ NÁS.

Kryry se tak staly součástí Hitlerovy „tisícileté říše“, a to na dlouhých sedm let...

Bezprostředně po Mnichovu následoval odchod části Čechů do vnitrozemí. Po uzavření mnichovské dohody odešly (*nebo byly vyhnány*) desítky tisíc lidí. Oficiální statistika, vypracovaná sekretářem Ústavu pro péči o uprchlíky Jaroslavem Šimou, uvádí, že k 1. 7. 1939 bylo evidováno celkem 171 401 uprchlíků z pohraničních oblastí do vnitrozemí. Z toho bylo 141 037 lidí české národnosti, 10 496 Němců a 18 673 Židů. Statistika nezahrnuje aktivní státní zaměstnance, kterých bylo přibližně 50 tisíc.

Kolik lidí odešlo konkrétně z našeho města se mi dohledat nepodařilo.

Faktem zůstává, že půl milionu Čechů v Sudetech zůstalo v pozici občanů druhé kategorie. Mohli si ponechat drobný majetek a byli na tom lépe než Židé.

Často žili tito Češi ve smíšeném manželství a rozhodně si to nemůžeme představovat tak, že by po obsazení Sudet neustále trpěli. Posílali děti do německých škol místo českých a snažili se s tou situací nějak sžít. Po válce pak tito Češi patřili k těm, kteří Němce chránili, protože spolu celou tu dobu žili a rozlišovali mezi nimi.

Pro nově příchozí na konci války však byli tamní obyvatelé jen anonymní německý dav, na kterém mohli uplatňovat násilí celkem bez skrupulí.

Odchod Čechů ze Sudet provázely někde také násilnosti: po některých házeli sousedé kameny, někde byli i mrtví. Většinou je zabily bojůvky, které byly vyslány z říše už před Mnichovem k destabilizaci území. Menší část obyvatel skutečně prchala před rozběsněným davem, který jim zapálil dům.

Ale většina Čechů, kteří se rozhodli nezůstávat v Sudetech, se jednoduše někde shromáždila, domluvili si odvoz a vzali s sebou část majetku. Ten jim zůstal, mohli ho vzít s sebou, nebo prodat. V praxi to vypadalo tak, že někteří o majetek přišli, jiní se dohodli se zbytkem rodiny a ti příbuzní, kteří ze Sudet neodešli, se o něj pak starali.

Odchod těchto Čechů z pohraničí trval několik týdnů a měl dost jinou podobu než odsun Němců, kterým byla po válce odebrána občanská práva. Doba byla ve třicátých letech vypjatá, ale lidé se ještě masivně nevráždili a neokrádali.

O 7 let později...

Jestliže roku 1938 a 1939 opouštěly tisíce lidí území, jež Mnichovská dohoda přirčila Německu, tak říkají „dobrovolně“, bez nějakého direktivního předpisu, po skončení 2. světové války to vypadalo jinak. Vysídlení, odsun či vyhnání Němců z Československa (*německy Abschiebung / Vertreibung der Deutschen aus der Tschechoslowakei*) v letech 1945–1946 byla masová deportace německého obyvatelstva a měla do značné míry charakter etnické čistky, místy doprovázené násilnými excesy včetně několika masakrů německých civilistů na jaře a v létě 1945. Šlo nejen o reakci na nedávnou politiku nacistického Německa hlavně v Protektorátu Čechy a Morava, jehož okupační správa se vůči českému obyvatelstvu soustavně dopouštěla rozsáhlého teroru. Dalším důvodem bylo podezření, že naprostá většina Němců žijících na českém, resp. československém území sympatizovala s nacistickou politikou. V neposlední řadě šlo o prevenci eventuálního budoucího zneužití situace podobné rokům 1938/1939 k napadnutí československého státu pod záminkou ochrany německé národnostní menšiny. Svou roli sehrálo také umožnění rozsáhlých konfiskací majetku Němců a kolaborantů ve prospěch československého státu v kontextu současného všeobecného znárodnování bank, pojišťoven, těžebního průmyslu, velkých průmyslových podniků a velkostatků jakož i poválečné hospodářské obnovy. A konečně je nutno zmínit obavy z možných budoucích problémů souvisejících s tehdy těžko představitelným dalším soužitím českého národa s německou národnostní menšinou v ČSR a jejím eventuálním opětovným usilování o sebeurčení.

Přední českoslovenští politici využili poválečné atmosféry naplněné odporem a nenávistí vůči Němcům a potažmo ke všemu německému.

Podkladem pro vysídlení německého obyvatelstva se stalo několik dekretů prezidenta Edvarda Beneše. Ústavním dekretem o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské byli Němci zbaveni československého občanství a stali se tak na území Československa cizinci, následně byli vyhnáni a jejich majetek propadl konfiskaci.

Konkrétně se jednalo o dekret č. 33/1945 Sb. ze dne 2. 8. 1945. Českoslovenští státní občané, kteří za okupace získali německou státní příslušnost, pozbyli tímto okamžikem československé státní občanství a ostatní českoslovenští občané německé národnosti ztratili československé občanství dnem vydání tohoto dekretu.

Němcem pak byl míněn každý, kdo se při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1930 včetně za Němce přihlásil. Toto opatření se nevztahovalo pouze na ty občany německé národnosti, kteří se „účinně účastnili boje za osvobození republiky, nebo trpěli pod nacistickým nebo fašistickým terorem“.

Jestliže jsem se výše zmiňoval (*a to jak v souvislosti s roky 1938 a 1939 a později s lety 1945 a 1946*) o násilných excesech, pak v našem městě, alespoň pokud je mi známo, k ničemu podobnému nedošlo.

Výjimkou snad může být incident ve Strojeticích, který je popsán ve vyprávění či v deníku mladého Němce níže nebo v knize „Dějinné okamžiky Kryr do roku 1945“ od profesora Haralda Richtera se na str. 65 – 67 dočteme, že 7. 6. 1945 bylo na silnici z Podbořan do Očihova na okraji valovského lesa postřeleno 68 lidí, z toho 15 mužů z Kryr.

Každopádně platí, a to v obou případech, tedy jestli se stěhovali z Kryr nejprve Češi, poté Němci, šlo nepochybně o velmi traumatizující zkušenost. Jednu takovou v časopisu Heimatbrief zveřejnil anonymní mládenec, přičemž Kryrská rozhledna si jeho zápisky (*snad část nějakého deníčku...*) dovoluje představit.

Kryry roku 1945...

St, 18. 7.

Bylo oznámeno, že Němci pracují od půl šesté do 8 večer. A to i v neděli.

Čt, 19. 7.

Všude sklizeň obilí. Mluví se o tom, že všichni Němci musí pryč. Jinak se má za to, že Němci si za slouží jiné, tvrdší zacházení.

Pá, 20. 7.

Všichni jsou přesvědčeni, že budou muset odejít.

Pá, 27. 7.

Dnes se o našem osudu mluví opět s větší nadějí. Churchill odstoupil. Ve volbách dosáhla vítězství anglická labouristická strana. Jestlipak to pro nás věští něco dobrého? Dnes oznámení: Odvody zlata, drahých kamenů a předání účetních knih.

Po, 30. 7.

„Správci“ se sem hrnou jeden za druhým. V sobotu nastěhování jednoho z nich k zámečníku Wagnerovi.

Lidé jsou zoufalí. Někteří naopak optimističtí. Co z toho bude?

Út, 31. 7.

Dnes se vrátila Rosa Payer. Vypráví o velkém hladu na druhé straně hranice.

Chaotické poměry v Praze.

St, 1. 8.

Výbuch v Krásném Březnu. Pozn.: Začátek dramatu v Ústí n/Labem!

Čt, 2. 8.

Proslýchá se tu, že Němci musí pryč. A zase naopak se mluví o připojení k Bavorsku. Zítra má být oznámeno rozhodnutí o sudetoněmecké otázce.

Pá, 3. 8.

Jako požár dnes Kryry zachvátila zpráva: Všichni Němci musí odejít.

So, 4. 8.

Další den zde prožitý je dnem ztraceným. Náš osud je zpečetěn – zbavení majetku, zbavení práv, zbídačení, bez ochrany, bez zástání.

St, 8. 8.

Každý den sem táhnou zástupy nových majitelů.

Čt, 9. 8.

Vyhlášení války Ruska Japonsku. Dnes směna peněz; 300 K na hlavu.

Dnes bylo opět vyhnáno několik rodin ze svých krásných domovů. Běsnění a kořistění pokračuje.

Pá, 10. 8.

Kapitulace Japonska?

So, 11. 8.

Tohle není žádný život, jen čekání na povel: pryč!

Po, 13. 8.

Každý den ulicemi táhnou davy lidí lačnících po majetku. Má sem přijít i více Rusů.

Sklizeň

St, 15. 8.

Pohřeb paní Eleonore Halbhuber, roz. Reichert.

Čt, 16. 8.

Dnes všude vlají červené vlajky; nazývají tento den dnem světového míru. Zemřel Toni Honig.

V Kryrech se češe chmel

Pá, 17. 8.

Přijíždějí první česáči chmele.

Čt, 19. 8.

Všude se sklízí úroda. Němci postupně začínají česat chmel. Hovoří se o dalším odsunu Němců. Pohřeb Toniho Höniga.

Po, 20. 8.

Poslední novinka: Němci již nebudou dostávat sůl ani droždí.

Út, 21. 8.

Všude česáči. Dr. Walther Wick – usmrčen elektrickým proudem při použití rentgenu.

Pá, 24. 8.

Pohřeb Dr. Wicka.

So, 25. 8.

Povídá se, že lidé, kteří byli ve Strojeticích na pohřbu, byli zbiti a museli zaplatit pokutu 50 K.

Ne, 26. 8.

Během sklizně chmele. V půl šesté byli odvedeni příslušníci SA. Tím to nekončí...

Po, 27. 8.

Domovní prohlídka u bývalého starosty Wagnera. Věci se odvázejí na ručních vozících. V české škole dnes byli opět zadrženi noví muži.

Út, 28. 8.

Sklizeň chmele

St, 29. 8.

Dnes se šíří zvěsti, že západní mocnosti přerušily jednání s ČSR. Dnes bylo ze Strojetic odvedeno 40 žen (tábor).

So, 1. 9.

Mluví se o 2. odsunu v pondělí 3. 9.

Po, 3. 9.

Šíří se zvěsti – žádné odsuny – šeptanda o připojení k Bavorsku. Dá se tomu věřit? Kéž by Bůh dal.

Út, 4. 9.

V obci se provádějí domovní prohlídky: Hledají šperky, tuk a masové konzervy.

St, 5. 9.

Dnes se má v Londýně rozhodnout o sudetoněmecké otázce.

So, 8. 9.

P. Ing. Halbhuber líčí celou záležitost jako beznadějnou.

Ne, 9. 9.

Kryrská slavnost. V cizí zemi. Na náměstí řečnické pódium s českými řečníky. Odpoledne pokládání věnců k ruským hrobům – večer hudba a tanec na radnici.

Út, 11. 9.

Objevuje se stále více českých nápisů v této cizí zemi.

St, 12. 9.

Soudce Vinzenz musí opustit dům a veškerý svůj majetek.

Pá, 14. 9.

Mluví se o přesídlení 1 milionu do Francie, 1 milionu do Říše... na Ukrajinu.

Po, 17. 9.

Do Hüttlova domu se stěhuje nový majitel.

Manželé Hüttlovi nocují v malé komůrce.

Út, 18. 9.

Je shánka po pružinách do postelí a šicích strojích.

St, 19. 9.

Grünzeug-Fischer vystěhováni. Zavazadlo 25 kg!

Pá, 21. 9.

Odpoledne opět vyklizeny dva domy, obyvatelé vystěhováni s 25 kg.

So, 22. 9.

Proslýchá se, že se ve vesnici zřídí dva tábory. Ve staré škole? V pivovaru?

Út, 25. 9.

Dnes byli evakuováni poslední sedláci z Přibenic.

Pá, 28. 9.

Včera v 9 hodin večer musela opustit byt rodina Josefa Orglmeistera, dnes drogistů Sacher. Šušká se o tom, že jsou v Praze americké tanky.

So, 29. 9.

Dnes odpoledne na náměstí promluva předsedy k antifašistům. V 5 hodin vytáhli šest rodin z jejich domovů. Pojedou vlakem do Čech sklízet brambory a řepu.

Po, 1. 10.

Odpoledne bylo opět odsunuto mnoho rodin.

Pá, 5. 10.

Do Kryr přišlo 3 000 Rusů. Vypadá to, že se k nám nastěhují. Nebo dojde k evakuaci. Všechny velké domy ve městě se mají vyklidit.

So, 6. 10.

Rusové odzbrojují. Z lesů přicházejí noví. Hledají přístřeší. Svatba Karla Hartmanna se Steffi Scheibert.

Ne, 7. 10.

Rusové hledají ubytování. Mluví se o kompletní evakuaci hlavních ulic. Jiné zprávy tvrdí, že do 15. dne tohoto měsíce dojde k vyhoštění Němců s 25 kg zavazadlem.

Út, 9. 10.

V Podbořanech jsou vyslýcháni všichni příslušníci wehrmachtu.

Ne, 14. 10.

Projednává se otázka přesídlení 13 mil. lidí.

Pá, 19. 10.

Vystěhovávají nás. Výslech, prohlídka atd.

Ne, 20. 10.

Přicházejí noví Rusové, divoké drancování.

Po, 22. 10.

Venku zní stepní písně.

St, 24. 10.

Ruský major se stěhuje k poštovnímu Thumserovi, náměstí Ringplatz 160.

So, 27. 10.

Paní Kaiser ze mlýna odvezli do tábora v Podbořanech.

Ne, 28. 10.

V 5 hodin ulicemi města projíždí 15 ruských tanků.
V 9 hodin večer dalších 20.

Kryry 1941

Christihimmel-fahrtsgasse a Seegasse, začíná těsně za domem v ulici Saazer StraÙe č. 110, kde bydlel Antonia Dlask-Bayer, přetéká Mlýnecký potok a ústí do Blšanky.

U 43 tun není divu. K opravě mostku došlo až na jaře 1946.

Tanky vydávaly obrovský hluk. Silné dieselové motory vytvářely s tankovými pásy neskutečnou zvukovou kombinaci. Země i okna se otřásaly. Pouliční dláždění to přestálo celkem dobře.

Samozřejmě jsme si jako kluci chodili tahle monstra prohlédnout do „kasáren“ ve sklárně.

Pustili nás i do věže tanku. První dojem: Navzdory nesmírné vnější velikosti to bylo uvnitř těsné, velmi těsné a tvrdé. Malá sedátka byla vlastně jen hrubé dřevěné rámy. Člověk byl obklopen municí (dělostřeleckými granáty), a to i ve věži!

Dovětek:

Tanky mířily do sklárny. Rusové tam zůstali několik týdnů až do pozdního podzimu. Ruská posádka byla u nás nepřetržitě od 10. 5. do 8. 12. 1945.

Nebyly to tanky T-34. Po prostudování odpovídající rozsáhlé literatury lze s čistým svědomím říci, že se jednalo o těžké tanky KV-1. Tyto tanky nesou jméno sovětského maršála Klimenta Vorosilova, mají 6,70 m na délku, 3,30 m na šířku, 2,70 na výšku a váží 43 tun. Pětičlenná posádka, jeden kanon 76 mm, 4 SGMT = 4 kulomety, ráže 7,62 mm x 54 (= 54 mm délka nábojnice). Dieselový motor 600 koňských sil.

Tanky přijely do Kryr ulicí Otsch ehauer StraÙe (od Oči-hova) a hned poničily nízký most nad odvodňovacím kanálem. Kanál při silném dešti odváděl vodu z ulic

Sovětský tank KV-1

Martin Dressler

KAPLIČKA „LESNÍ POBOŽNOST“ ...

... PŘÍBĚH SONI STREJCOVÉ - VAŇKOVÉ

Katolická kaplička je drobná sakrální stavba podle obrazu kaple matky Boží Bolestné, která stojí severně od vesnice na kraji lesa vlevo od silnice směrem na Soběchleby. Pozemek s kapličkou patří Městu Kryry. Kapličku postavil ve 30. letech 20. století pan Rudolf Strejc; kolem roku 1934 koupil přilehlou chmelnici a na počest narození své dcery Soni, jako poděkování, zde vybudoval kapličku. V minulosti se k ní pořádala poutní procesí a byla obyvateli obce hojně navštěvována. V letech 1945 – 1989 krásná kaplička postupně chátrala. Město Kryry v roce 2020 zorganizovalo její opravu: finanční práce vyšly na zhruba patnáct tisíc Kč, ale nemateriální duchovní hodnota zrestaurovaného objektu je nedocenitelná. Na srazu rodáků v Běsně 26. 9. 2020 byla vystavena replika původní kapličky se zajímavým osudem a při této příležitosti byla vysvěcena podbořanským farářem Alexandrem Siudzikem s přáním, aby poutníkům sloužila i nadále.

Soňa Strejcová se narodila 1. 6. 1931 v Běsně rodičům Rudolfu Strejcovi ročník 1896 a Anně Strejcové rozené Polcarové ročník 1902. Bydleli uprostřed obce v čp. 55. Rodiče maminky František Polcar a Marie Kebertová pocházeli z Kaceřova u Kralovic, byli Češi, Soňa tam jezdila na prázdniny. Dědovi bylo

Dobový obrázek běsenské kapličky

šestnáct let, když šel do učení do Kaceřova a vyučil se jako kolář. Polcarovi bydleli nejprve v čp. 23 naproti škole a potom si postavili dům směrem na Vrbici čp. 94. Maminky bratr Emil Polcar se oženil s učitelkou mateřské školy Ludmilou Milcovou. Otec Rudolf byl státní zaměstnanec a od roku 1933 pracoval jako místní listonoš a poštovník. Soňa chodila do české mateřské školy od dvou let a poté do české obecné školy až do roku 1938, kdy bylo pohraničí obsazeno a škola uzavřena.

Kaplička před rekonstrukcí

Obyvatelé české národnosti museli utéct do vnitrozemí do svých domovských obcí. Také strýc Emil Polcar odešel do Kaceřova, protože byl německými občany ztýrán a potlučen a pak odvečen na dva měsíce do vězení. V Kaceřově se v roce 1945 stal předsedou Revolučního národního výboru. Protože měli Strejcovi nemocnou babičku, zůstali v Běsně. Soňa musela nastoupit do německé školy. Soužití nebylo jednoduché a zažila mnohá ponížení a ústrky z řad německého obyvatelstva, zejména dětí. A to i od těch, kteří byli před válkou kamarádští. Německá nenávist k Čechům se zde projevovala způsobem, který v dějinách kulturních národů nemá obdoby. Otce Rudolfa vyhodili ze služby, protože před okupací splnil všechny rozkazy poštovního úřadu, tj. odebrání rozhlasových přijímačů a zničení antén u místních vedoucích Němců. Oba rodiče byli také členy Národní jednoty severočeské, která bojovala za práva českých menšin, podporovala zřizování menšinových českých škol, věnovala se kulturní a hospodářské činnosti, sociální podpoře a výpomoci. Po Mnichovu byla činnost spolku pozastavena a v roce 1943 definitivně zrušena.

Na jaře 1945 se Rudolf nějakou dobu ukrýval u švagra Emila Polcara v Kaceřově a čekal, až se říšská armáda zhroutlí. Po návratu do Běsna byl nápomocen místnímu Revolučnímu národnímu výboru a svědomitě vykonával uloženou stráž a služby. Bezprostředně spolu s dcerou si požádali o čsl. občanství a Soňa se vrátila do školy. Ve školním roce 1945/1946 již sice byla žákyní měšťanské školy v Podbořanech, ale pro nepříznivé spojení ještě spolu s dalšími spolužáky navštěvovala zdejší obecnou školu. Na odchodnou dostala vysvědčení, kterým se ze školy propouští. Dále se zaučovala v místním obchodě u Zbuzků a v roce 1948 začala navštěvovat hospodářskou školu v Rokycanech.

Po škole pracovala jako dietní sestra v nemocnici v Podbořanech. Zde se seznámila s manželem Janem Vaňkem, byl z Domažlic a v Podbořanech byl na vojně. V roce 1952 měli svatbu, v roce 1953 se narodil syn Jan a v roce 1960 dcera Soňa. Svatební obřad i křtiny dětí probíhaly v běsensském kostele. Odstěhovali se do

Hamru u Litvínova, kde dostali byt. V Hamru byla zaměstnána jako zdravotní sestra na šachtě a s manželem zde prožila šťastných šedesát pět let společného života. Dnes už je pět let vdova, v Hamru má svoji rodinu, dceru, dva vnuky a dva pravnuky, kteří ji chodí navštěvovat každý den. Ještě občas přijede do Běsna, protože tady její dcera a syn mají své chalupy a Běsno se jim stalo druhým domovem.

Na místním hřbitově také odpočívá její milovaný manžel Jan.

Paní Soňa je nejstarší pamětnicí obce a díky své neskutečné paměti, schopnosti a dovednosti uchovávat si minulé informace velmi pomohla s poznatky o obci a jejích obyvatelích, které všechny znala osobně, jak starší generace, tak i jejich potomky. Patří jí veliké poděkování.

S přáním pevného zdraví do dalších let

Marie Čonková

(zpracováno podle vyprávění Soni Strejcové – Vaňkové)

Fotografie: archiv Soni Strejcové – Vaňkové a autorka textu

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ ZRESTAUROVANÉHO SLOUPU SE SOCHOU JEŽÍŠE KRISTA TRPITELE

Strojetice, 17. září 2022

Nějakých dvěstě padesát let střežila křižovatku u strojetického rybníčku soška Ježíše Krista, trpitele. Ecce homo... ti starší ze vsi si na ni ještě vzpomenou. V osmdesátých letech minulého století už jenom torzo této skulptury vzalo za své definitivně, neboť trosky této liturgické památky skončily v prachu cesty poté, co nějaký řidič nákladáku nezvládl řízení svého vozu.

U příležitosti kulatého jubilea kryrského satelitu Strojetic (670 let od první písemné zmínky o obci) se zrestaurovaná soška Ježíše Krista Trpitele na své původní místo, a to více jak po padesáti letech, vrátila!

Strojetice tak dostaly od města Kryry skvostný dar.

Nemovitá kulturní památka:

sloup se sochou Ježíše Krista
Trpitele ve Strojeticích

Barokní sloup toskánského typu se sochou Krista Trpitele byl vztyčen na svém původním místě na křižovatce cest vprostřed obce Strojetice po roce 1700. Jedná se o klasické, výtvarně dokonalé architektonické sochařské dílo dokládající vysokou uměleckou a duchovní úroveň místního obyvatelstva na přelomu 17. a 18. století.

V Soupisu kaplí, soch a křížů farnosti Strojetice z roku 1835 je pak mimo základní skutečnosti uvedeno také to, že sedící socha Ježíšova má ruce svázané provazy, podstavec nenese žádný nápis a že památka byla již v této době ve špatném stavu způsobeném povětrností.

O sto padesát let později je situace ještě tristnější: stav památky je totiž skutečně

ECCE HOMO

*je motiv výtvarného umění spočívající
ve znázornění zbičovaného a trny korunovaného
Ježíše Krista.*

*Tato znázornění jsou
zpravidla buďto
malířská (obrazy),
nebo sochařská
(plastiky, skulptury).*

*Latinská slova **Ecce
homo** znamenají
„Ejhle (Hleďte, tu je...),
člověk“ a podle Janova
evangelia je pronesl
Pilát Pontský k davu,
kterému zmučeného
Ježíše nechal ukázat.*

*Ježíš bývá zachycen
v purpurovém plášti,
s trnovou korunou
na hlavě, třtinou nebo
orobincem (rákosem)
v ruce, se stopami
bičování na těle, ale
bez ran po hřebec.*

zanedbaná kamenná skladba byla před rokem 1985 sražena nákladním automobilem tak, že se zřítila z prudkého svahu za sloupem a poté byla na dlouhá léta ponechána svému osudu zapadlá v terénu. Nedávno pak byly její základní větší části nalezeny, vyzdviženy, pilíř s podstavcem byl jednoduše doplněn a vztyčen poblíž místa původního osazení.

Jenže bez sochy...

Její torzo, které bylo značně povrchově poškozeno a rozlomeno na dva díly, bez levé ruky, ramen a hlavy, bylo uloženo v prostorách městského úřadu.

„I“ znamená **INICIÁTOR**: tady pan Josef Kolář, zastupitel města a strojetický patriot. Jeho nápad to byl, celou akci inicioval.

Byl to on, kdo přírodě vyrval torza skulptury, kdo její část nějakým způsobem poopravil, znovu postavil. A byť dal dohromady pouze podstavec a sloup, žil v naději, že se někdy v budoucnu dá celá památka dohromady. Asi nedoufal přímo ve vzkříšení původní Kristovy sochy, spíš si myslím, že by byl ochoten dát na místo třeba nějaký kříž, nicméně (*říkám s Bohumilem Hrabalem...*) neuvěřitelné se stalo skutkem a liturgická památka se ve Strojeticích po mnoha desetiletích zaskvěla ve své původní podobě.

„D“ – **DONÁTOR**. Tedy ten, kdo to Strojeticím daroval, zaplatil. Město Kryry se podílelo cca polovinou nákladů, tedy částkou dvou set tisíc korun, druhou polovinou přispěl Ústecký kraj.

Samozřejmě se o takové investici hlasovalo na zastupitelstvu města. Nebylo to jednoznačné, ale prošlo to. V této souvislosti je paradoxní, že obyvatelka Strojetic, zastupitelka našeho města, Ing. Jana Trinerová se hlasování zdržela. Nezapomněl to na slavnostní akci odhalení sochy zmínit ani starosta města Miroslav Brda, který se bez skrupulí vyjádřil tak, že její zdržení se hlasování

IDR

Jak vysvětlil Mgr. Kamil Kraus, který slovem slavnostní odpoledne 17. zářijový den tohoto roku ve Strojeticích provázel, tato tři písmena reprezentují ty, kteří návrat liturgické památky do zmíněné satelitní obce Kryry umožnili.

bylo vlastně hlasem proti. Tomu nahrává i ta skutečnost, že se této akce neúčastnil nikdo z opozičních zastupitelů.

„R“ je pak **REALIZÁTOR**. Člověk, který celou věc dokáže uskutečnit.

Tím se stal pan Radomil Šolc z Dubé – sochař, restaurátor, kameník. Člověk, který z hroudy pískovce, již k dispozici měl, dokázal vymodelovat to, co dnes Strojetic – po mnoha desítkách let – zdobí.

Se svými spolupracovníky to zvládl za neuvěřitelné tři měsíce!

15. června 2022 byly trosky památky odvezeny do jeho dílny, 15. září byly ve Strojeticích vztyčeny.

Průběh restaurování památky

Kryrská rozhledna má k dispozici „Restaurátorskou zprávu o obnově kamenného sloupu Ježíše Krista Trpitele stojící na návsi obce Strojetic u Kryr na Podbořansku“, z níž čerpáme.

V první řadě je na místě zmínit, že tato liturgická památka byla natolik zničena, zdevastována, že její velkou část bylo potřeba nahradit. Ze snímku vpravo od tohoto textu je zřejmé, kolik zůstalo z původní památky a kolik toho bylo potřeba restaurátorem dotvořit.

Asi největším problémem byla samotná socha Ježíše Krista – z té zůstaly skutečně jenom zlomky, vlastně jen beztvářá hrouda pískovce.

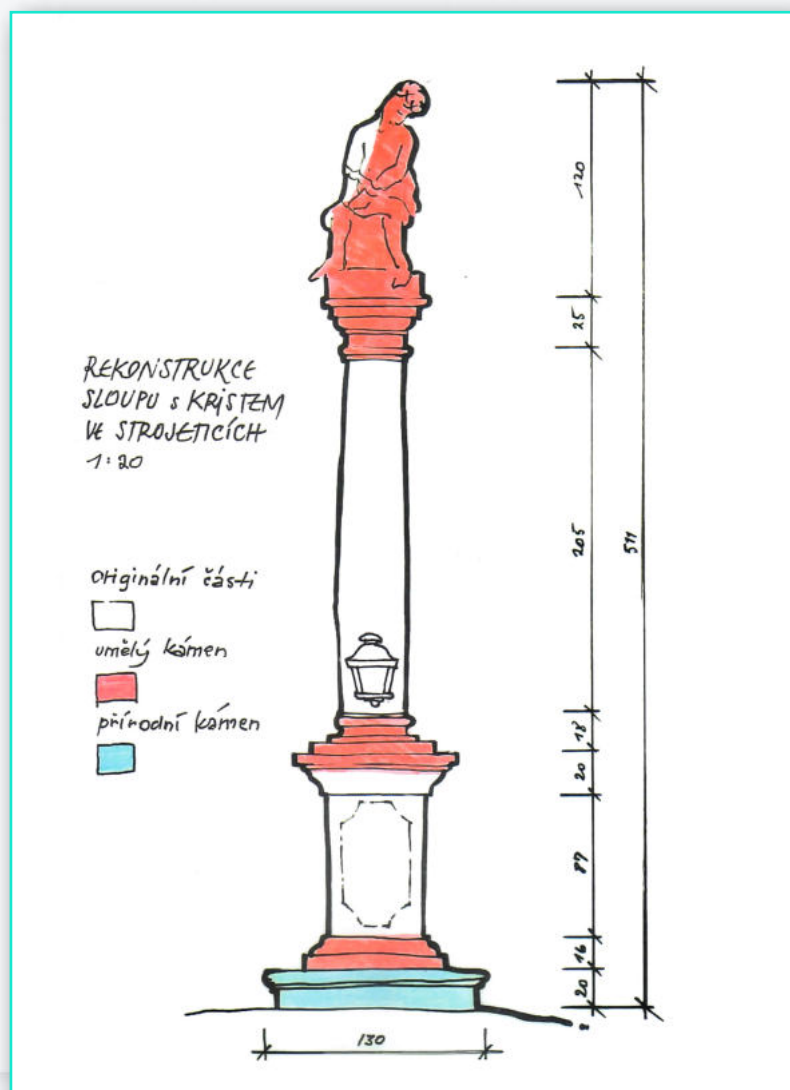

Pan Radomil Šolc, především to byla jeho práce na celém projektu, vymodeloval sochu Ježíše Krista Trpitele.

Neměl se mnoho oč opřít, vycházel z fotografií, z nichž je patrné jen torzo původní sochy, z popisu, aby pak jeho konečnou podobu konzultoval s památkáři. Ti měli následně připomínky k tomu, že má Ježíš tu velké břicho, tu že svalstvo na rukou a nohou není takové, jak by mělo být, problémem měla být i podoba trnové koruny nebo se diskutovalo o tom, že představa božího syna v Sudetech byla trochu jiná, než jinde v Čechách, zkrátka bylo to o věčných opravách a úpravách.

Restaurátor vytvořil v podstatě úplně novou sochu.

Práci na restaurování skulptury Krista popisuje pak ve své zprávě takto:

„Torzo sochy Ježíše Krista bylo fixováno do celku umělou pryskyřicí Akepox a poté plasticky doplněno na základě dochované fotografické dokumentace a zdejších analogií. Výtvarná podoba modelu byla průběžně

konzultována se zástupcem orgánu památkové péče.“

Dále byl schválený model odvezen do štukatéřské dílny, kde byl pomocí sádry a silikonu zaformován, aby byl následně vytvořen betonový, náležitě probarvený výdusek s odpovídající povrchovou úpravou.

Původní kamenné architektonické články s větším úbytkem hmoty určené k plastickému doplnění umělým pískovcem byly vyztuženy měděnými dráty osazenými do vrtaných otvorů.

„Plastická doplnění byla štukátěřsky nanesena,“ píše dále Radomil Šolc ve své restaurátorské zprávě, „a po zavaznutí do žádaného tvaru broušena. Tmely byly opakovaně smáčeny až do konečného vytvrzení. Rekonstrukce architektury byla navržena podle starší obrazové dokumentace a klasické podoby toskánského sloupu. Ztracená hlavice, patka pilíře a sokl hranolového podstavce byly zhotoveny ve štukatéřské dílně rovněž jako betonové probarvené výdusky z připravených sádrových forem.“

Při čištění sochy bylo zjištěno, že postava Krista měla původně za svázanými rukama mezi stehny umístěn kovový atribut: stvol rákosu (nebo chcete-li: orobince...), po kterém tu byl objeven druhotně zatmelený otvor. Tento doplněk byl tepán z mědi a následně zlaten plátkovým zlatem. Lucerna na věčné světlo byla zhotovena z patinované mědi

na kovanou konzolu.

Zbývá dodat, že ačkoli jsme doposud jako jediného autora zrestaurované strojetické sochy uváděli toliko Radomila Šolce, na finální podobě liturgické památky se podílelo více lidí. Jmenujme je: na tomto díle se vyjma pana sochaře, restaurátora a kameníka z Dubé podílel odborný štukatér Libor Krpata z Nového Boru, práci v kovu provedl umělecký kovář Petr Podzemský z pražských Střešovic a vše svým odborným názorem zastřešili PhDr. Vít Horný (zástupce Památkového ú-

stavu v Ústí nad Labem) a Petr Šíkl (referent odboru investic a památkové péče města Podbořan).

Vyčerpávající je pak paně Šolcova restaurátorská zpráva, z níž jsme v tomto příspěvku čerpali, doplněná bohatou fotodokumentací.

Zvědavým čtenářům Kryrské rozhledny si jak zprávu, tak fotografie, dovolujeme nabídnout formou QR kódu.

Odhalení sochy Ježíše Krista Trpítele

Zklamání vás... k žádnému odhalování totiž nedošlo! Zrestaurovaná liturgická památka byla ve Strojeticích instalována 15. září, přičemž žádná plachta, která by byla při slavnostní akci v sobotu 17. 9. ze sochy slavnostně stržena, se nekonala.

„Zakázal“ to (nebo spíše výrazně nedoporučil...) restaurátor Radomil Šolc, který se se svou paní slavnostního aktu ve Strojeticích účastnil. Chtít totiž zahalit sochu s poměrně ostrým kovovým doplňkem – v tomto případě pozlaceným měděným stvolem rákosu – kusem nějaké látky, mohlo by dojít při jejím odhalování buď k poškození samotného díla, nebo by se takové odhalení nemuselo vůbec podařit. Socha tedy zůstala tak, jak byla z restaurátorské dílny přivezena a sestavena na strojetické návsi – „nahá“.

Malé slavnosti se kromě restaurátora a jeho choti zúčastnily dvě nebo tři desítky lidí. Mgr. Kamil Kraus, emeritní ředitel naší základní školy, ve stručnosti přítomným vylíčil, jak v minulosti došlo ke zničení této liturgické památky a popsal i průběh její obnovy. Účastníci tohoto komorního slavnostního aktu si poté vyslechli krátký projev starosty Kryr Miroslava Brdy, který v jeho závěru všechny pozval k posezení do strojetického kulturního domu, kde bylo připraveno i skromné pohoštění.

Konec slavnosti na návsi pak byl v režii duchovních: přítomni byli totiž i otec Alexander Siudzik (kryrský římsko-katolický farář) a Jeho Blaženost vladyka Kryštof, někdejší metropolita českých zemí a Slovenska v pravoslavné církvi v českých zemích a na Slovensku. Oba pánové se spolu s přítomnými krátce pomodlili a otec Siudzik pak sochu posvětil.

Slavnost se následně přesunula do strojetického kulturního domu, kde bylo připraveno nejenom zmiňované pohoštění, ale k příjemné náladě odpoledne přispěla i živá hudba. K tanci i poslechu vyhrával František Barák. Jestli jsem pak v úvodu zmínil ty tři, kteří se o návrat sochy Ecce Homo do Strojetic zasloužili (tedy „iniciátora“ Josefa Koláře, „donátora“ Miroslava Brdu – samozřejmě jako zástupce celého města, neboť skul-

Snad citovat právě posledně zmíněného Radomila Šolce. Překvapeného a tak trochu také dojatého. Svěřil se mi: „Už jsem byl u mnoha odhalení svých restaurovaných děl, občas to bylo i o nějakém tom chlebíčku, ale to, co mi za slávu připravily Strojetice (potažmo Kryry), to jsem opravdu ještě nezažil.“

Video

pturu Ježíška Krista Trpítele platily ze svých prostředků Kryry – a „realizátora“ sochaře a restaurátora Radomila Šolce, pak těm patřilo sólo a v kole se s nimi protočily snad všechny přítomné dámy.

Připravena byla také malá výstavka fotografií z průběhu restaurování sochy, kterou si všichni přítomní se zájmem prohlédli. Jedná se o těžké fotografie, jež jsme čtenářům Kryrské rozhledny poskytl v úvodu tohoto příspěvku.

Co říci závěrem?

Pavel Ďuran

Fotografie: Radomil Šolc, Pavel Moravszki a autor textu

PODZIM MÁ BAREVNOU ZÁPLATU ...

... ANEB JAK SE PODZIMUJE V NAŠÍ MATEŘINCE

Podzim 2022

Milí čtenáři,

v době, kdy čtete tento příspěvek, se už ohlížíme do minulosti, ostatně jako u většiny příspěvků Kryrské rozhledny. Informujeme vás proto o tom, jak žila naše kryrská mateřská škola, co děti a rodiče společně prožili v čase letošního podzimu...

Doba podzimních her je barevná stejně jako listí spadlé ze stromů. Množství podnětů kouzelné přírody probouzí v dětech zvědavost, nabízí mnoho krás, skýtá nepřeberné množství tvořivé energie, startuje chuti, vůně, barvy, tvary, pocity, empatii...

Po začátku školního roku je nejdůležitější adaptace na nové prostředí, zejména u těch nejmenších dětí. Ta letošní proběhla bez větších problémů.

Co nás však trápilo velmi, byla nemocnost dětí, která je již od poloviny loňského roku opravdu vysoká. Viry zmu-

tovaly a jsou mnohem agresivnější, uzdravování trvá delší dobu, než tomu bylo dříve, ale my ze zkušenosti víme, že podzim je vždy nejhorším obdobím. Doufejme, že jaro už bude v tomto ohledu mnohem lepší a zdravější.

A co všechno jsme stihli?

Potkali jsme se se všemi rodiči na společném zahájení školního roku; spolu s dětmi a rodiči jsme vytvořili Pirátskou třídu, děti byly na výletě v Lounech na Zábavišti pro sviště; bylo u nás divadlo Kolem s pohádkou O Budulínkovi; přijelo k nám Sférické kino v rámci projektového dne věnovaného ochraně životního prostředí; děti navštívily Výstavu hub; navštívili jsme VS Bertík; máme za sebou oblíbené vánoční tvoření; uspávání broučku, strašidlování, nácvik programu na Advent pro město; zdobili jsme atrium MěÚ Kryry; oslavili jsme Den stromů, Svátek svatého Martina; Mikuláše; vánoční rozsvícení školičky spolu s rodiči a mnoho dalšího.

Podzim a začátek zimy ve všech podobách, krácel naší školou, ťukal na všechny třídy, obsazoval vitríny, nástěnky, zdobil okna, každé místo, kde děti pobývají,...a víte co? Vše vyráběly děti samy, o to krásnější naše škola byla a je.

Musíme tu pochválit i naše skvělé rodiče, které vtahujeme do dění ve školce velmi často. Pomáhali s realizací mnoha našich projektů, pro které např. vyráběli kostýmy, donesli pomůcky, uklízeli školní zahradu. Zajímali a zajímají se o dění, nabízejí pomoc, zapojují se, což je samozřejmě velmi vítáno.

Ale jak se říká: „*Nebylo by ohýnku bez doutnání*“, a za tímto úslovím stojí výborná práce našich pedagogů, učitelek, které svou práci nevnímají jen jako povinnost, ale hlavně jako zábavu. Děkuji jim za profesionální přístup, za invenci a pracovitost a za láskyplný přístup k dětem. Zároveň děkuji zaměstnancům z provozu školky, ti vytvářejí podmínky pro klidné a tvořivé prostředí, udržují školku v čistotě, pořádku, starají se o upravený interiér i exteriér, a to není málo.

Zkrátka u nás se TÁHNE ZA JEDEN PROVAZ!

Snažíme se, aby vše co dětem dáváme, zanechalo svou stopu v tom nejlepším, aby měly dobrý start do života!

A teď? Už začala zima, takže hurá do zimních radovánek!

Věra Melicharová

Střípky aktivit dětí během podzimu 2022....

KRYRSKÉ VÝROČÍ RECYKLOHRANÍ

Recyklohraní má v tomto školním roce na naší škole malé výročí – je to již 15 let, co jsme se do tohoto celostátního projektu zapojili.

Cílem projektu je zautomatizování třídění odpadu a ochrana životního prostředí.

Žáci naší školy sbírají vybité baterie, drobné elektrické přístroje, staré mobily a počítače nebo použité náplně do tiskáren. Dobře vědí, že tyto věci nepatří do běžných kontejnerů na odpadky. Uvedený odpad je prostřednictvím společnosti Recyklohraní ze školy odvážen a ekologicky zpracováván.

Součástí projektu je také třídění různých obalů od nápojů. Ve škole běžně třídíme plastové obaly do žlutých a kartonové obaly do oranžových popelnic. Chybí nám ještě šedé popelnice na kovové nápojové obaly, které připravujeme k používání.

K práci na projektu patří také plnění různých úkolů souvisejících s ochranou životního prostředí.

Například soutěž ve sběru plastových obalů a jejich umístění do správné popelnice.

Při celkovém hodnocení činnosti našich žáků v projektu Recyklohraní se naše škola v loňském roce umístila na 5. místě v Ústeckém kraji a v rámci České republiky na 41. místě z

3 860 škol.

Rádi bychom i v tomto školním roce dosáhli stejného úspěchu.

Jaroslava Suchomelová

CO NOVÉHO VE ŠKOLE

Nevím, jak ostatním, ale nám ve škole utíká čas velmi rychle. Ani jsme se nenadáli a máme za sebou čtvrtletí.

Školní rok jsme odstartovali pěkným adrenalinem, kdy byla po besedě s hasiči vyhlášena evakuace školy a proběhl cvičný zásah HZS Podbořany a místní jednotky SDH. Jejich úkolem bylo najít v „zakouřeném prostoru“ dvě osoby a následně je vyprostit. Žáky určitě nejvíc pobavilo to, že si mohli v závěru akce vyzkoušet, jak je obtížné udržet hadici pod tlakem proudící vody. Toho mnozí náležitě využili, takže na některých nezůstala „nit suchá“.

i vychovatelky školní družiny. Žáci si užili příjemné odpoledne ve školní zahradě, soutěžili a vyráběli v tvůrčích dílničkách podzimní dekorace. Ve škole jsme jedna velká parta, takže se do akcí zapojují všichni zaměstnanci. Kuchařky překvapily všechny strávníky halloweenskou výzdobou jídelny a barevným menu (oranžová dýňová polévka, zelená bramborová kaše obarvená hráš-

Kromě besedy s hasiči absolvovali žáci 5. – 7. tříd besedy se zástupcem Bílého kruhu bezpečí. Nezapomínáme ani na naše nejmenší, kteří navštívili divadelní představení v podbořanském KD. Žáci 2. a 4. ročníku se zapojili do projektu České spořitelny na podporu finanční gramotnosti „Abeceda peněz“.

Rušno bylo ve škole i před nástupem na podzimní prázdniny. Žákovská rada pod vedením Mgr. Kouřilové připravila pro své spolužáky Halloweenský ples. Bylo neuvěřitelné, jaké nápadité a někdy i hrůzostrašné kostýmy si žáci připravili. Hezky podzimní akci připravily

kovým pyré).

Milou akcí je i projekt, do kterého přihlásila Mgr. Beerová svoji třídu třetáků. Jde o 13. ročník česko-slovenského projektu „Záložka do knihy spojuje školy“. Žáci vyráběli pomocí různých technik záložky na téma „Můj literární příběh čeká na Tvoje přečtení“. Kromě záložek poslali vybrané slovenské škole i hezký dopis a několik maličkostí, které dětem z čakanské základky přiblíží naše město.

Škola se zapojila do grantů MAS Vladař. V současné době za finanční podpory MAS Vladař připravujeme akci Advent ve škole a Sportuje celá škola. Nejde jen o nahodilé projektové dny, ale podporujeme pohyb u žáků i zapojením do sportovních soutěží. Naši žáci se zúčastnili přespolního běhu v Krásném Dvoře a připravujeme se na soutěž ve florbalu a ve skoku vysokém. Jsme také zvědaví, jak žáci obstáli v listopadovém šetření tělesné zdatnosti pořádaném Českou školní inspekcí.

Popisovat v jednom článku všechny školní aktivity je velmi obtížné, protože jednotlivé třídy mají své projekty, někdy plní dlouhodobé aktivity i v rámci jednotlivých předmětů. Celým školním rokem nás provází projekt „Tři jedničky pro školu“, protože naše

škola slaví sto Jedenácté narozeniny. Každá z deseti tříd a školní družina plní měsíčně jeden zvolený úkol – dar škole (a tím pádem dar sobě), takže s projektovým dnem bude dárek škole celkem 111. Některé úkoly jsou tradiční, jiné úsměvné. Žáci deváté třídy společně s prvňáčky vysadili ve školní zahradě krásnou jablon, žáci 8. B ze spadaného listí umotali růže a z nich paní asistentka Iva Jelínková utvořila velký podzimní věnec ze 111 růží, třetíáci s Mgr. Alenou Beerovou navlékli škole korále ze 111 kaštanů, devátáci mi dnes za zpěvu koled předali veliký věnec ozdobený 111 andělíčky. K úsměvným úkolům patří nápad žáků 5. třídy, kteří si společně se svým třídním učitelem Mgr. Michlem pochutnali na 111 kopečcích zmrzliny, druhááci byli objímat stromy a sedmáci vyhlásili „týden laskavosti“.

Všechny dárečky máme pěkně na očích, protože paní učitelka Vítková s devátáky instalovala na stěnu velký papírový dort, ke kterému postupně přidáváme fotky z jednotlivých třídních aktivit. Máme radost, že se žáci do akcí zapojují a přichází s vlastními nápady. Jsou to právě ty okamžiky, kdy je škola baví.

Hana Lehnerová

ABSOLVENTI KRYRSKÉ ZÁKLADKY ROČNÍKU 1984 / 1985 SE SEŠLI VE STROJETICÍCH

Strojetice, 15. září 2022

Roku 1985 opustilo 38 žáků učebny kryrské základní školy a rozeběhlo se do světa. Dneska už to nejsou žádní teenageři, všichni mají svou práci, své rodiny. Nové přátele, nové známé.

Nové životy, které si za těch sedmatřicet let, které od té doby utekly, dokázali vybudovat.

Někteří na Kryrsku zůstali, jiné jejich osudy zavály jinam. Jsou dva z té téměř čtyřicítky, kteří spolu po absolvování základní školy zůstali (jako manželé) a v Kryrech, ve Strojeticích, i bydlí. To se slečna Mirka Ihlanová ze třídy A provdala za svého někdejšího spolužáka Leoše Reitermana ze třídy B a své děti vychovávají ve Strojeticích.

Tady se také v sobotu 15. 10. odehrálo setkání dvacítky těch bývalých spolužáků, kteří se na „místo činu“ vrátit chtěli nebo mohli (např. tři z tohoto ročníku se dnešku bohužel nedožili). V šest večer se sešli v Restauraci Tom, aby se spolu pobavili a na dávné časy, které dávno zavál sníh, zavzpomínali.

Při dobrém jídle a pití (připraveny byly obložené mísy, kuřecí i vepřové řízky) se spolu vydrželi dobře bavit do časných ranních hodin druhého dne.

Tomáš Janoušek

SETKÁNÍ RADIOAMATÉRŮ VE STROJETICÍCH

Strojetice, 10. září 2022

V sobotu 10. září proběhlo již 29. setkání radioamatérů na Podbořansku.

Prvního setkání v roce 1993 u rybníka v Jesenici se zúčastnilo 17 lidí z Lounska. Pak počty účastníků postupně vzrůstaly a přijížděli i amatéři z dále. Kromě pravidelného účastníka Lexy OK4AS z Ústí nad Orlicí zde skoro každý rok máme i někoho z Německa.

Setkání, kromě dvou v Jesenici u rybníka, proběhlo také v Jesenici u nádraží, v Podbořanech na Slunci a v Žatci u Flory. Ve Strojeticích se scházíme od roku 2003.

Před cca deseti lety byli ve Strojeticích i radioamatéři z Ukrajiny a Běloruska.

Rekord na setkání ve Strojeticích byl 126 lidí.

Letos byla účast 59 osob a 2 rodinných příslušníků. V tomto roce pak jsme pak zaznamenali nejněžnější prezentaci od roku 2010, kdy mluvil OK1WPN o feritech. Jsem rád, že se mi ji podařilo zajistit. Některé prezentace, přednášky máme ale téměř každé setkání. Že to byl ale tentokrát tahák vyplývá z toho, že přijeli tři radioamatéři, kteří na našem setkání nikdy nebyli a kteří přijeli speciálně kvůli prezentaci Českého telekomunikačního úřadu. Například Karel OK1TI mi psal pár dní před setkáním: „V životě jsem u vás na setkání nebyl, ale vzhledem k prezentaci ČTÚ pojedou...“

A to k nám má 100 km.

Před prezentací ČTÚ měl Tonda OK1ZAX přednášku o zkušenostech s úderem blesku do vysílacích stožárů u Čra, včetně kulového blesku v TVP Srbsko. Prezentace ČTÚ byly perfektně připravené a při výkladu byly průběžně zodpovídaný dotazy, kterých bylo dost. Z některých dotazů bylo vidět, že někteří měli málo (nebo vůbec žádné...) povědomí o současné práci ČTÚ. Přednášky ČTÚ pak měly 3 témata: rušení radioamaterské služby vedeními VN a VVN, rušení v pásmu 150 MHz a prezentace technologie vyhledávání rušení (systém ASMKS). Cenná byla možnost seznámit se se zařízením v měřícím voze (MOMS), protože i když k radioamatérovi přijedou, řeší se věc, kvůli které je výjezd a možnost si vůz prohlédnout není.

Příští rok proběhne 30. setkání. Mně bude 75, tak nevím zda budou další setkání navazovat. Uvidíme... Škarohlídi mi připomněli, že tím, že tohle bude v mé režii poslední, jsem již vyhrožoval při setkání devatenáctém. Před deseti lety...

*Zdeněk Říha
OK1AR*

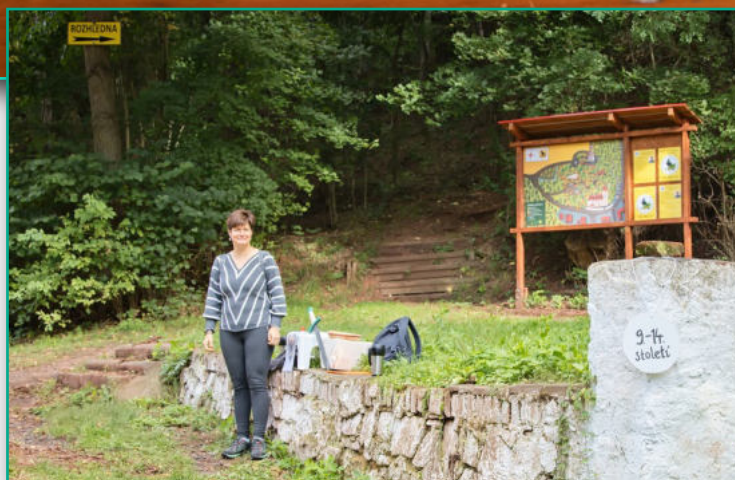
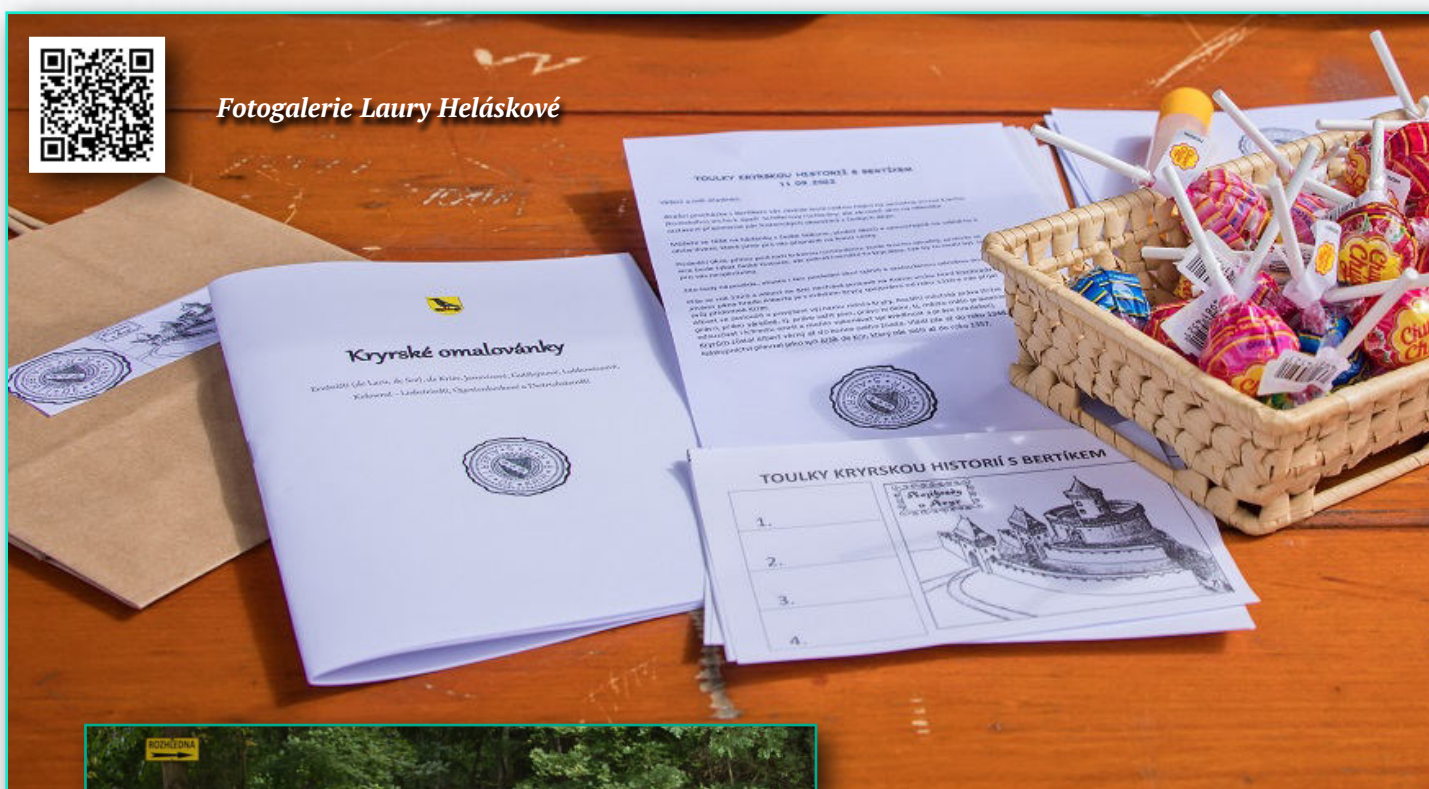
TOULKY KRYRSKOU HISTORIÍ S BERTÍKEM ...

... POZNEJ ALBERTA!

Kryry, 11. září 2022

Který český král neměl v oblibě hrad Křivoklát a ve zdech hradu Loket byl jako dítě vězněn, jaký slavný rod vládl v českých zemích dlouhých 430 let a vymřel po meči, kdo přinesl na Velkou Moravu hlaholici a na území Čech a Moravy šířil křesťanství, který slavný vojevůdce byl v obraně nápaditý, v boji téměř neporazitelný a celý život pil z kalicha...?

Tyto a další zvědavé otázky byly součástí hravého soutěžního odpoledne nazvaného „Toulky kryrskou historií s Bertíkem“, které pro děti a jejich rodiče připravilo Volnočasové centrum Bertík Kryry.

Navázalo tak na cyklus letošních komentovaných prohlídek města. Centrum zároveň chtělo představit dětem českou historii zábavnou formou a též stejným způsobem představit základní střípky té kryrské.

Členky centra si tak velmi nápaditě a vtipně připravily jednotlivá stanoviště umístěná na trase od kryrského kostela až k rozhledně, každé opatřily malými nápovědami – např.

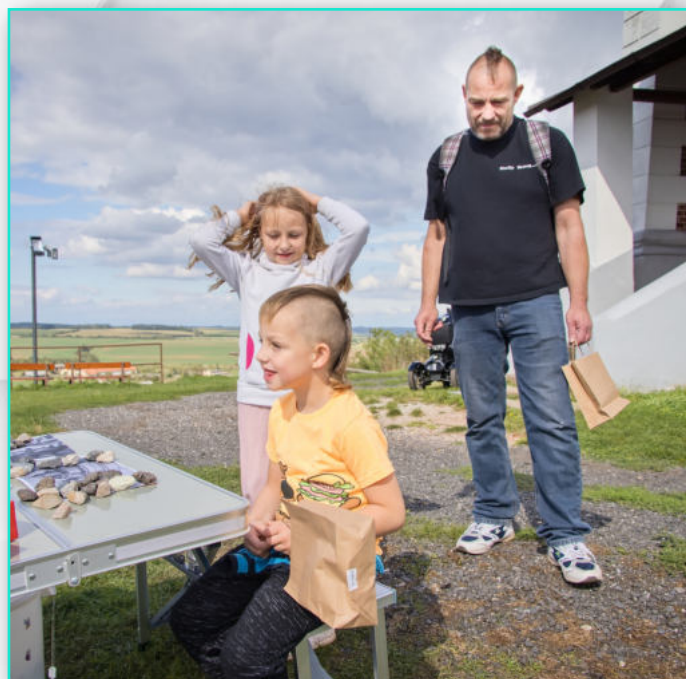

Členky centra touto cestou děkují všem za pomoc při realizaci této vydařené akce!

ručně malovanými kulisami, aby děti co nejjednodušší odhalily, kdo se skrývá za hádankou. U rozhledny pak měly děti možnost odhalit jméno šlechtice, který je nejvíce spojován s naším městem a zároveň nechal na Kostelním vrchu postavit kryrský hrad.

Centrum si také pro děti připravilo spoustu zajímavého materiálu k samotné kryrské historii – například „Kryrské omalovánky“ s obrázky nejvýznamnějších historických objektů Kryr, Strojetic, Běsna a Stebna, dárkové taštičky s obrázkem hradu Kozihradu a pečeti Alberta de Krier nebo „List Alberta de Krier“, kde byl popsán příběh kryrského hradu a rozhledny.

Emilie Mazourová

3 X MKK

Kdo neví, co znamená zkratka MKK, pak pomohu: jde o Mykologický kroužek Kryry. Ten letos oslavil už 48. výročí svého vzniku a patří k nejstarším spolkům v Kryrech.

VÝSTAVA HUB

Kryry, 9. a 10. září 2022

Tradiční výstavu hub uspořádali naši houbaři v pátek a v sobotu 9. a 10. 9. v kryrské sokolovně.

Otevřena byla od pátečních dopoledních hodin, kdy expozici navštívily děti základní školy. S odborným výkladem Jaromíra Konderly, Jana Kneifla a Kamila Krause se měly možnost seznámit s bezmála dvěma stovkami exemplářů aktuálně rostoucích hub, které ve čtvrtek nasbírali členové kroužku a v sále kryrského kulturního domu je také instalovali.

V pátečních odpoledních hodinách a v sobotu dopoledne pak byla výstava otevřena pro širokou veřejnost.

Tradičně se těšila velmi solidnímu zájmu, podívat se přišlo dohromady bezmála pět set návštěvníků.

ZÁJEZD MYKOLOGICKÉHO KROUŽKU

Jesenice a Drahouš, 1. říjen 2022

První říjnovou sobotu vyrazili na svůj tradiční podzimní zájezd kryrští houbaři. Ten se po dva předchozí roky v souvislosti s pandemií koronaviru nekonal a i tentokrát se nesl v poněkud komornějším duchu. Mykologové nevypravili „velký“ autobus, ale dva mikrobusey, počet účastníků rozhodně nebyl rekordní a tradiční „poznávací akce“, jak tomu bývalo v minulosti (jen si na některé vzpomínám: návštěva Valče, sklárny, města Plzně...) se nekonala.

K nabídce houbařského zájezdu napsal Mgr. Kamil Kraus následující:

„Jde nám o menší partu pozitivních lidí, co se umějí bavit, chtějí se výborně najíst, trochu projít na zdravém vzduchu, poznat něco z mykologie v praxi, třeba si i zazpívat...“

Oba mikrobusey vyrazily totiž rovnou do svého velmi častého cíle – do restaurace manželů Johnových v Drahouši.

Nesměl by však být hlavním organizátorem akce právě Kamil Kraus, aby se před obědem nějaká ta návštěva, nějaké „poznání“ nekonalo. Kamil zde výpravu totiž zdržel malým překvapením, jímž byla návštěva ves-

ničky U Houbiček. Ta je součástí Hotelu Jesenice na břehu Velkého rybníka a všechny účastníky zájezdu vrátila na konec 80. let minulého století, kdy byly v Československé televizi odvysílány první díly příběhů o Šmoulech (mimochodem těch dílů bylo nakonec natočeno neuvěřitelných 429). Malí modří lidičkové belgického kreslíře Peya se tehdy stali doslova fenoménem doby. Nakonec o Šmoulech byla Supraphonem roku 1988 vydána i první dlouhohrající deska, na níž se podíleli takoví naši tehdejší interpreti populární hudby, jako byla Hana Zagorová, Iveta

Bartošová, Darinka Rolincová, Linda Finková, Dagmar Patrasová nebo Jitka Molavcová, ze zpěváků pak Karel Gott, Jiří Korn, Michal David, Josef Laufer, Michal Penk či Stanislav Hložek.

Těch alb o Šmoulech bylo vydáno nakonec celých patnáct.

O půl jedné se u Johnů na Drahouši podával oběd. Svíčková na sme-

taně, houskový knedlík. V rozporu s oblíbenými kuchařskými soutěžemi na rozličných televiz-

ních stanicích, kde s úžasem hledíme na sice nádherně – vizuálně – připravená jídla (já nepochybuji o tom, že by tyto pokrmy naše chuťové buňky nedokázaly oslovit, jenomže běžného talíře je tam dlabance jenom třetina, ze zbytku na nás civí porcelán...) se tady podávala krmě kvalitní, velmi chutná, a to v porcích, které nejenom, že všechny přítomné beze zbytku uspokojily, ale pro některé byly i moc.

Skupina statečných, a bylo jich více než sedm, se následně vydala houbařit do lokality Svatého Huberta, ostatní se veselili na Drahouši. K jejich pohodě vyjma kvalitní krmě a ušlechtilého pitiva

přispěla i kapela Blateňáčka (Zdeněk Propper – akordeon, Jiří Novák – trumpet a Láďa Michl – basa). Je spravedlivé na tomto místě podotknout, že oni „hrdinní“ se z lesa skutečně nevrátili s prázdnou a během cca dvou hodin své košíky dokázali naplnit.

K večeři pak byl řízek s bramborem, oblíbené zelňáky a sladkou tečkou byl závin s hruškami a mákem. Veškeré nasbírané houby pak byly věnovány těm, kteří se už svému dřívějšímu koníčku věnovat nemohou.

Kryršťí houbaři se dobře bavili. Zatancovali si a společně i zazpívali. Ještě jednou si dovolím odcitovat Kamila Krause, jemuž bezprostředně po zájezdu přišly ohlasy na letošní akci: „Mám z nich radost, úsporná zážitková akce se vydařila, takže i já bych rád poděkoval všem účastníkům a z nich pomocníkům, bez nichž bych byl na nervy... předseda Jarin, byť zdravotně indisponován, vše spolehlivě zařídil s autobusem z Podbořan, jak se dohodnul se Svátou K. a statečně vydržel, určoval houby. Pan starosta organizoval výjezdy, nikoho nenechal v lese a byl jako vždy, náš obětavý Pepa Kolář zařídil dopravu s mikrobusem, nemohl si ani cucnout piva, také vydržel jako parták a věnoval svoje houby na dobročinnost, Zdenička Spurná se mnou připravila finance a díky jí a Toníku Synkovi, který mi pomohl s kapelou i finančním dohledem, všechno klaplo na halíř...“

Má smysl něco víc dodávat?

DEGUSTACE HUB A ZAMYKÁNÍ LESA

19. listopad 2022

Poslední letošní schůze kryrských houbařů proběhla netradičně v sobotu (pravidelně se odehrává o nedělích) a spojena byla s degustací hub ve sladkokyselém nálevu.

Nejprve byl slavnostně uzamčen les. Poté houbaři

Dlužno podotknout, že se odehrála v poněkud komorní atmosféře a sál kryrského kulturního domu našim mykologům tentokrát těsný skutečně nebyl.

ze svého středu vybrali šestičlennou komisi, jež se odebrala do předsálí sokolovny, kde jim byly servírovány jednotlivé vzorky nakládaných hub – ve třech kategoriích: jednalo se o houby šupinaté, hříbovitě a o směsi. Z několika desítek vzorků pak tato porota vybrala ty nejchutnější a rozdala dvanáct velmi pěkných cen.

Pavel Ďuran

BERTÍK NA JABLEČNÉM DNI V KRÁSNÉM DVOŘE

Krásný Dvůr, 1. říjen 2022

První říjnovou sobotu se Volnočasové centrum Bertík Kryry zúčastnilo krásné přespolní akce nazvané „Jablečný den“, který se každoročně koná v areálu nádvoří státního zámku Krásný Dvůr. Jde o tradiční podzimní slavnosti úrody pořádané již po jedenácté. Bertíkův stánek se tentokrát sice na příchách nejvyšších neumístil, přesto opět naprosto skvěle reprezentoval naše malebné město. Návštěvnost letošního ročníku byla sice velmi nízká, odpolední program kazil déšť a celkově nevlídné počasí, své hosty si ale přesto našel a dobrá nálada, doprovázená příjemným hudebním programem, byla ve vzduchu cítit po celý den.

Červený stánek volnočasového centra budil obdiv již zdáli a zároveň vábil bohatou nabídkou sladkého i slaného menu. V letošním roce nabízel zejména tradičně – netradiční polévky jako ma-rockou haríru, podzimní dýňovou a volyňskou buráčkovou. K tomu byla podávána na místě připravená cmunda (bramborák), několik druhů škvarkových placek a slaný kynutý závin. Kdo měl chuť, mohl ochutnat skvělý camembert na grilu. Centrum též nabízelo širokou škálu sladkých dezertů, které byly vyrobeny nejen z jablek. Nechyběly ani bezlepkové výrobky jako pohankové a špaldové muffiny nebo hraběňčiny řezy. V pochmurném podzimním dnu se podávala kromě teplé polévky i vítaná káva a čaj. Výrobky byly nejen vydařené chuťově, ale byla radost se na ně jen dívat.

Určitě není přehnané uvést, že se členky centra celý den nezastavily. U jejich stánku bylo opravdu živo a pořád plno, výrobky šly doslova „na dračku“. Velmi brzy vše z pultu mizelo, děvčata vše pružně doplňovala, takže si na své přišli i odpolední návštěvníci slavností. A podle reakcí konzumujících vše též velmi dobře chutnalo, někteří si nechali výrobky zabalit i domů. V letošním roce padl i rekord – na akci dokázala děvčata a jejich rodinní přísluš-

níci napéct 50 jablečných závinů, ať již tažených nebo lístkových. Nepodával se samozřejmě jen kryrský štrůdl, z další nabídky to byl obrácený koláč se slaným karamellem, brownies, margotka, různorodé krásně nazdobené řezy, výtečná roláda s jablkem a zakysanou smetanou nebo perníkové dobroty. Nechyběly ani „zdravé“ nepečené výrobky jako tvarohový dezert nebo ovesná kaše se šampaňskou hruškou a rumovým jablkem.

Naše město se tak může pyšnit perfektní a bezchybnou reprezentací místních pekařek a pekařů, kuchařek a kuchařů. Kryrské speciality jednoduše zaujaly a hlavně chutnaly!

Nezbývá než se nechat inspirovat recepty pro další ročník a popřát centru úspěšnou reprezentaci znovu za rok!

Členky centra zároveň velmi děkují všem rodinným příslušníkům, kamarádkám a kamarádům, kolegyním a kolegům z práce – všem, kdo neváhal obléci kuchařskou zástěru a na letošní slavnosti napekl výborné cukrářské výrobky.

Emilie Mazourová

METEOROLOG VE STEBNĚ: „NECHCI VÁS STRAŠIT, ALE DNES BY TO BYLA STEJNÁ HRŮZA!“

Stebno, 22. říjen 2022

Povodí Blšanky před 150 lety zasáhly ničivé povodně. V rámci nich zahynulo nejvíce lidských obětí v historii českých zemí, kryrský region nevyjímaje. K této tragické události z 25. května 1872 jste mohli letos zhlédnout výstavu v Podbořanech, o stupeň větší fascinaci jí ale dodali její autoři 22. října ve Stebně.

Přijeli osobně popsat svízelnou i pozoruhodnou badatelskou práci a zaměřili se speciálně na zdejší vísku, která nezapomíná hýčkat monumentální povodňový památník v místě, kde tehdy po několika

hodinách bez pomoci zahynuly i děti. V závěru od pořadatele zaznělo, kdo už zase ochraňuje Stebno a kvůli jaké novince se zajít podívat přímo ke zmíněnému památníku, u něhož autor expozice

o čemsi pochyboval.

Dali jména obětem, i ze zapomenutých Sudet...

Severočeští hydrometeorologové zhruba rok bádali, projížděli povodí Blšanky, mapovali tehdejší domy, z nichž některé dodnes stojí. Objevovali místa a identitu těch, které voda zabila. „*Chtěli jsme najít všechny oběti a dát jim jména. Hledali jsme, kde zemřeli nebo alespoň kde bydleli. Díky tomu má událost lidský rozměr, mnohé domy stále stojí,*“ řekl ve Stebně Jan Šrejber z Českého hydrometeorologického ústavu v Ústí nad Labem. U 108 zemřelých na Blšance se to podařilo, těla některých se prý však nikdy ani nenašla. V Čechách mělo jít celkem o zhruba 240 obětí.

Hledali dobové zdroje, a to i mimo naši republiku. „*Už dva dny po události o ní věděli za oceánem,*“ zmínil řečník. Oproti územím kolem Berounky a Vltavy je totiž ke zdejšímu regionu mnohem méně poznatků, protože šlo o Sudety: „*Kronik se moc nedochovalo. Němci je buď při odsunu brali s sebou, případně Češi pak německy psané záznamy pálili...*“ Jeho kolega Vítek Koutecký dodal: „*Mnohem více zdrojů máme z německých archivů právě proto, že na Podbořansku povodeň postihla německy mluvící obyvatelstvo. Bohužel desítky článků jsou psány kurentem, takže se nám špatně čtou.*“ Celkem nastřádali přes 100 textů v češtině, angličtině a němčině.

Nově „oprášená“ značka ve Stebně

Dochovaly se však například povodňové značky, které jsou pro odborníky prý velmi důležité.

„*Řada značek není zcela autentická, nebo byly přeneseny, jako právě tato,*“ zmiňoval na přednášce Jan Šrejber.

Dále podotkl, že v případě stebenské památníku byl v rozpacích: Traduje se, že pata kříže udává výšku, kam tehdy voda sahala. „*Zdálo se nám to až nemožné. Ale u mnoha věcí, které jsme zjistili, jsme byli na pochybách do té doby, než jsme si je namodelovali a uvěřili,*“ přiznal badatel, podle kterého bezesporu jde o symbol. Dozajista však věří tomu, že podstavec byl zhotoven ze zbytků původního komína.

Obě značky jsou však důležité, protože mnohé se vůbec nezachovaly, případně byly přímo zbourány objekty, na nichž byly vyznačeny. „*Nebo to zničili komunisti,*“ zaznělo od diváků,

kteří vědí, že i v tomto regionu mnoho památek mizelo v minulém století přesně z tohoto důvodu.

Patron „vodní“ ochrany se vrací

Podle Šrejbera tehdejší počasí předvedlo snad všechny možné hydrometeorologické jevy, při němž nechybělo ani tornádo. To si místní, kteří loni zažili pustošivý downburst neboli „obrácené tornádo“, dokázali představit. Příliš je však nepotěšila jeho slova: „*Nechci vás strašit, ale dnes by to byla stejná hrůza jako tehdy v roce 1872. Ani moderní protipovodňové systémy by katastrofě tohoto rozsahu nezabránily.*“ Následně ukázal na současné mapě modelaci, které současné domy by byly zaplaveny.

„Už za pár dní na nás bude opět vzhlížet Jan Nepomucký,“ chlácholil na závěr předseda Okrašlovacího spolku Stebno 2020 Tomáš Ratiborský, čímž

POVODŇOVÁ ZNAČKA

Povodňová značka ve Stebně poblíž návsi, namalovaná na zídce u domu rodiny Skřivanových, byla po celá léta opečovávána. „Táta ji stále obnovoval,“ sdělil nyní rodák

Jaroslav Skřivan. Vyznačená výška vody byla přitom na stávající místo kdysi přenesena z přilehlého vejminku.

To si Jaroslavova maminka dobře pamatuje a vůbec poprvé po letech někomu říká: „My jsme se přistěhovali v 69. roce, naši bydleli v jiném domě zde ve Stebně. Vejminek se boural někdy počátkem 70. let. Tehdy, bylo to za komunistů, přijeli z geodetického ústavu a nařídili, že před demolicí musíme značku přenést na zídku, kde se zachovala dodnes.“

Fasáda zídky byla po loňské vichřici zničena, ale před pár dny na ni Jaroslav Skřivan opět povodňovou čáru vrátil - nechal na své náklady vyrobit rovnou přímo nerezovou plechovou cedulku. „Předtím jsem to precizně naměřil, je to přesně ve výšce, jak ji rodiče vyznačili napoprvé,“ ubezpečil.

připomněl, že se zrovna v nedalekých Kozojedech dokončila rekonstrukce sochy tohoto patrona Česka, mlynářů, rybářů a všech dalších řemesel spojených s vodou. Její místo je podél cesty v parčíku, kde loni během vichřice byla vyvrácena řada mohutných stromů. „*Stebno bude ochráněno proti vodě!*“ zakončil řečnický Tomáš Ratiborský s trochou naděje, že snad žádná povodeň či tornádo si již tuto vísku pro své ničivé řádění nevybere.

Zájemci se mohou přijít podívat také na novotu u samotného Památníku obětem povodní, který stojí na konci ulice zvané Na Protektorátě v lese u potoka. Tou je nově vyrobené schodiště, jehož výrobu okrašlovací spolek zadával již před loňskou větrnou tragédií. Jeho členové jsou prý rádi, že se dokončení stihlo právě v roce, kdy se připomíná 150. výročí zdejších povodně. Napřesrok je ještě v plánu také lávka přes potok.

SV. JAN NEPOMUCKÝ

Svatý Jan Nepomucký je zpět ve Stebně. Obnovy se tato skulptura dočkala díky restaurátorce Heleně Jahodové a jejím spolupracovníkům z Kozojed. Socha byla odborně zrestaurována a usazena přesně na původní místo, a to pod dohledem Národního památkového ústavu. Dle představitelů Okrašlovacího spolku Stebno 2020, který projekt realizovalo oprava přišla včas, neboť socha byla v již velmi špatném stavu, a to možná i vlivem loňského downburstu. Kvůli vychýlení o více než deset centimetrů hrozilo, že by záhy mohla spadnout.

Putovní výstavu ke 150. výročí od nejničivějších českých povodní organizuje Český hydrometeorologický ústav. Stebenské setkání s tvůrci v místním hostinci inicioval Okrašlovací spolek Stebno 2020. Výstava formou infopanelů je ještě během podzimu k vidění v Ústí nad Labem a počátkem příštího roku v Lounech.

Lucie Bartoš

Fotografie: Okrašlovací spolek Stebno 2020 a autorka textu

DRAKIÁDA A DÝŇOVÁNÍ 2022 S BERTÍKEM

Kryry, 23. říjen 2022

Ani mlhavá neděle neodradila na šedesát kryrských dětí soutěžit se svým drakem na sportovišti „umělka“ Kryry. Opět bylo vyhlášeno několik kategorií, dětské poroty vybíraly draka:

Nejkrásnějšího

Nejvýše letícího

Nejrychlejšího

Nejoriginálnějšího

Vítězem poslední kategorie byl jediný ručně vyrobený drak, který na akci dorazil. A nutno dodat, že byl velmi povedený. K letošní letecké soutěži přidaly členky VC Bertík i soutěž o nejkrásnější vyřezanou dýni. K této podzimní aktivitě se připojila asi desítka dětí

se svými rodiči. Pro všechny účastníky nechybělo bohaté občerstvení, na místě se smažily bramboráky, nechyběly sladké dezerty, káva, čaj a svažené víno.

Všechny děti obdržely sladký balíček, pro výherce v jednotlivých kategoriích byly připraveny nejen sladkosti, ale i omalovánky, pexesa nebo různé školní pomůcky do aktovky.

Na cenách se finančně spolupodílelo Město Kryry a další sponzoři: Anna Semerádová a Chu Duc Thanh z Kryr.

Celou neděli provázelo sice nevlídné mlhavé počasí, přesto byla kryrská Drakiáda 2022 velmi vydařená, provázela ji velmi dobrá nálada, dětem nechyběl elán a chuť pustit draka k oblakům, pro

jejich rodiče byla výzvou, zda to ještě dokážou.

Členky VC Bertík Kryry děkují všem za pomoc při realizaci této dětské akce!

Emilie Mazourová

HALLOWEEN

Kryry, 28. a 29. říjen 2022

Dne 28. 10. 2022 spolek Lekaf z.s. a SDH Kryry pořádali Halloween pro děti. Výbornou spoluprací obou spolků podtrhli členové Lekafu, kteří se vtělili do postav Adamsovy rodiny, Draculy, mrtvých manželů a dalších strašidelných postav v maskách kostlivců nebo zombie.

Na stezce nesměla chybět ani tradiční výzdoba, jako jsou dýně, ručně vyrobení duchové z cementu, pavučiny nebo dokonce hřbitov se jmény jako je Hannibal Lecter, Franz Sacher nebo Frankenstein.

Místopředsedu spolku Lekaf Františka Musíla velmi potěšila návštěva nového starosty města Václava Kadlečka a místostarosty Petra Ulkeho, kteří nejenom, že přijali pozvání na tuto akci, ale ještě stihli děti obdarovat drobnými dárky.

„Jsem překvapen i potěšen, že nový pan starosta i jeden z místostarostů přijali naše pozvání. Za těch více než dvacet let, co se snažím pro občany Kryr a jeho okolí pořádat různé kulturní akce, je to poprvé, kdy se přišel podívat někdo z vedení města Kryry. Přesto, že já sám jsem v zastupitelstvu města v opozici, věřím, že díky tomuto

vstřícnému kroku se blýská na lepší spolupráci mezi spolky a vedením města,“ říká František Musílek (Kryrští Patrioti).

Hned druhý den, 29. 10. 2022, pořádal Sbor dobrovolných hasičů Halloweenskou zábavu v maskách. A opět by se tato akce nekonala bez spolupráce z řad členů Lekaf z.s., kteří pomohli vyzdobit sál kulturního domu velmi věrohodně. K vidění byl „fotokoutek“ se hřbitovem, k poslechu a k tanci zahrála kapela JIH BAND Jiřího Holubičky a přesně o půlnoci se konalo vyhlašování o nejlepší masku, kdy třetí místo obsadila parta ze Safari, druhé místo Maskovaný starý muž a první místo Mrtví duchodci.

Spolek Lekaf z.s. a SDH Kryry Vám všem moc děkuje za účast na obou těchto akcích!

Alice Hromádková

KOMENTOVANÁ PROCHÁZKA MĚSTEM KRYRY

Kryry, 28. říjen 2022

Letošní sváteční den vzniku samostatného československého státu oslavily Kryry komentovanou procházkou po městě spolu s Klubem českých turistů Podbořany. Zavítalo sem dvacet turistů, kteří se s chutí prošli městem od nejstaršího místa v Kryrech až k Shillerově rozhledně.

V dopoledních hodinách je před městským úřadem přivítal starosta města PhDr. Václav Kadleček. Poté již následovalo povídání s průvodkyní o původní podobě náměstí, o nejstarších městských privilegiích a nechybělo ani představení velmi zajímavého školního areálu, kterému věvodí úchvatná budova staré školy.

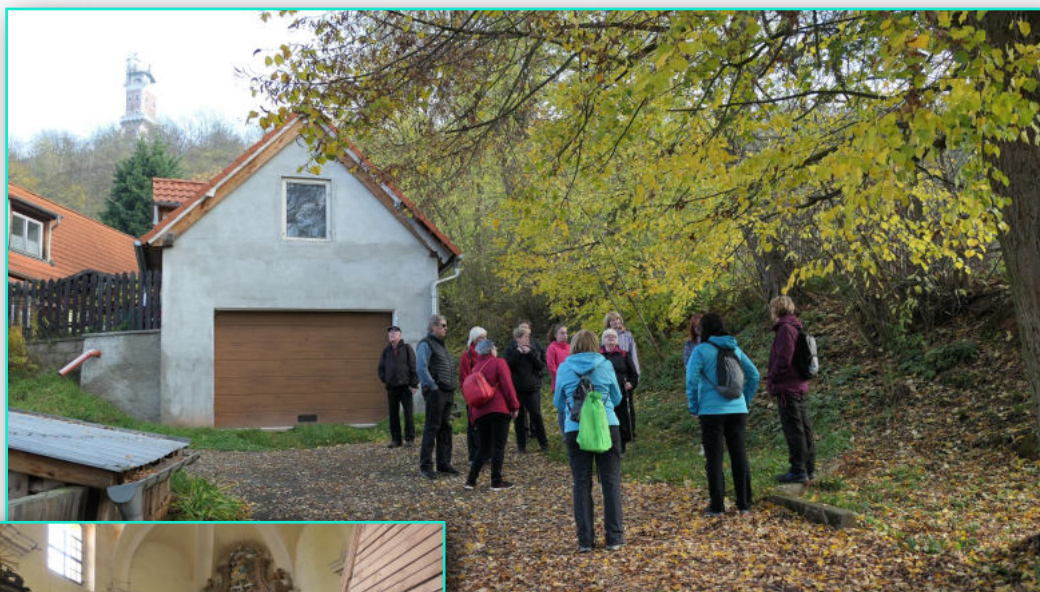
Při cestě k neméně krásné historické budově kostela nechyběla zastávka u povodňového památníku z roku 1872 a připomínka této tragédie, která v letošním roce oslavila smutné již 150. výročí.

Připomenuta byla i povodeň z roku 2013 a největší kryrské požáry, kdy vyhořela vždy téměř polovina tehdejšího města.

Dalším navštíveným místem byl Kostel Narození Panny Marie, kde se turistům věnovali pánové Martin Kudrnáč a Antonín Synek. Zde si se zájmem prohlédli interiéry budovy, vystoupali do kostelní věže až ke zvonu a hodinovému stroji a zároveň si vyslechli nejen zajímavé povídání o původní podobě

kostela, ale i záměrech a nutných opravách budovy do budoucna.

Milým překvapením bylo malé občerstvení

připravené pro všechny na piknikovém zastavení před kostelem.

Poté už následoval středně těžký turistický výšlap křížovou cestou až k rozhledně.

Závěrem lze říci, že si všichni kryřtí i podbořanští turisté komentovanou procházku užili. Nakonec se umoudřila i mlha, která včas ustoupila a ve slunném odpoledni nabídla nádherný výhled do kraje z prvního i druhého ochozu rozhledny.

Vzájemná dobrá spolupráce sousedících měst byla potvrzena i tentokrát, spojují je nejen některé historické události, ale i dlouhodobé přátelství.

Emilie Mazourová

TRADIČNÍ KRYRSKÝ ADVENT

Kryry, 26. listopad 2022

Přicházejícímu večeru poslední listopadové soboty letošního roku předcházela slunečná, téměř jarní den. Dalo by se říci, že se snad ani neblíží magický adventní čas. Přesto se naše město halilo do slavnostní nálady a se snášejším se večerem, na který dohlížela sametová, jakoby Ladou vymalovaná obloha plná zářících hvězd, nebylo pochyb o tom, že Vánoce 2022 jsou za dveřmi i u nás v Kryrech....

Sobotní večer vrcholil rozsvícením nádherného vánočního stromu umístěného u městské radnice. Této chvíli ale předcházelo spoustu jiných předvánočních událostí ve městě.

Pojďme si tedy připomenout tyto chvíle znovu na stránkách Kryrské rozhledny.

Celý slavnostní večer by se neuskutečnil bez předchozích příprav a zařizování. Zapojeni byli téměř všichni zaměstnanci městského úřadu, starosta a oba místostarostové, též členové Komise pro kulturu, společenský život a volný čas Města Kryry, žáci a učitelé mateřské i základní školy, kryrské spolky, spousta dobrovolníků a lidí, kterým záleželo na tom, aby byl letošní advent opravdu povedený a již nic jej nedokázalo zkazit, nebo dokonce zastavit. Těšení bylo o to větší, protože mu nevělela již žádná zakazující či omezující opatření, ale zdánlivě obyčejná naděje na setkání rodiny, přátel, kamarádů a známých v předvánočním čase. Zahájení adventu 2022 v Kryrech se vrátilo k původnímu významu tohoto poklidného období, období očekávání a příprav na příchod Mesiáše, narození Ježíška, období znovuzrození Slunce, životadárné síly, období dalších krásných adventních zvyků. V kraji zavládla tradice českých klasických Vánoc.

Tradiční Vánoce si pro své návštěvníky připravila také kryrská základní škola. Celá budova působila jako velký vánoční dům. Program byl zahájen v pravé poledne.

Na vánočně vyzdobených chodbách byly umístěny výrobky dětí, které se připojily do soutěže o tradiční vánoční výrobek.

V jedné ze tříd byly představeny dvě stovky různorodých českých betlémů ze soukromé sbírky ředitelky školy Ing. Hany Lehnerové. Obrovskému obdivu neunikl bezesporu ručně vyřezaný betlém řezbáře a betlemáře Ing. Jana Tyrkvarta z Křenic u Švihova. Obsahoval na sto figurek a vévodil

tak celé místnosti, která ale neopomněla uvést i další nádherné betlémy vyrobené z keramiky, paličkované, vitrážové, papírové, textilní, slámové, z vizovického těsta, voskové a jiné.

Umělecká díla znázorňující Svatou rodinu uchvátila každého návštěvníka školy. Jejich půvab a originalitu ocenil skutečně každý.

Výstava připomněla i Krýzovy jesličky, největší lidový mechanický betlém na světě, jehož originál je umístěn v Jindřichově Hradci. Sběrka tohoto druhu je opravdovou raritou. Celá čítá přes čtyřista padesát jedinečných betlémů, což je něco nevídaného. Lze dokonce tvrdit, že se řadí mezi jednu z největších a nejpůvabnějších sbírek v republice. Její kouzlo

j jsme mohli obdivovat v adventním čase již vícekrát, ale nutno dodat, že se pokaždé jedná o výjimečný zážitek. Nebylo

tomu jinak ani letos. Nezbyvá než poděkovat paní ředitelce za to, že se v předvánočním čase tímto způsobem podělila o možnost vidět tato unikátní díla.

Kryrská školní družina se na adventní období připravila také velmi pečlivě. Děti vyrobily spoustu vánočních dárečků a drobných pozorností, které bylo možné zakoupit v adventním stánku školy za symbolickou cenu.

Škola připravila též spoustu vánočně laděných soutěží a zároveň nezapomněla připomenout některé vánoční zvyky. V prostoru jedné ze tříd pletla děvčata staročeské vánočky, v jiné třídě se pouštěly lodičky ze skořápek vlašských ořechů, krájela se jablka, lilo olovo, nechybělo zdobení perníčků. Děti vyráběly vánoční ozdoby a různé vánoční dekorace, v dílničce tvořily malé betlémy z nepálené keramické hlíny a v simulované řece bylo možné ulovit třeboňského kapra, byť papírového.

Ryba je nejstarším křesťanským symbolem několika významů. Nejen vánočním v podobě českého kapra, ale z původně řeckého Ichtys, znamená Ježíš Kristus, Syn boží, Spasitel. Jedná se o moderní ikonu křesťanství používanou dodnes.

Kolem třetí odpolední hodiny se kryrské náměstí pozvolna zaplnilo. Pro všechny byl připraven nejen bohatý program, ale i předvánoční jarmark a pozvání na ochutnávku staročeské vánočky s čajem či svařeným vínem, kterou spoluobčanům podával samotný starosta města, PhDr. Václav Kadlecěk. Ten zároveň celý program zahájil, neopomněl poděkovat za pomoc při realizaci adventního rozsvícení, popřál všem pěknou zábavu, příjemný zážitek a v neposlední řadě pokojný adventní čas a spoustu krásných chvil o vánočních svátcích.

Pódium před radnicí patřilo především hudebnímu uskupení „Duo Sound“ manželů Dvořákových, kteří zahráli nejen vánoční melodie, ale i pásmo skladeb pro mladší a starší ročníky. Neváhali tanečně rozpohybovat všechny návštěvníky adventu.

Prostor ale dostaly i kryrské děti z mateřské školy Pohoda, které spolu se svými učitelkami secvičily pásmo vánočních koled a tematických říkadel.

Ale to nebylo jediné přičinění těchto malých spoluobčanků na adventním programu. Vyzdobili atrium městského úřadu zimní pohádkou a spolu

se svými rodiči nazdobili vánoční stromeček doma vyrobenou ozdobu v rámci doprovodného programu nazvaného „Nazdobíme Kryry“. Touto milou akcí se tak město již podruhé připojilo k celorepublikovému zdobení stromků umístěných ve venkovních prostorách měst a obcí. Naše stromečky byly umístěny v Hlavní ulici na prostranství u „Staré lékárny“. Smyslem této výzvy bylo vlastnoručně vyrobit ozdoby z různého materiálu a jimi ozdobit vánoční stromky. Do projektu se zapojila i kryrská základní škola, včetně družiny a centrum Bertík. Stromek splněných přání byl připraven na zdobení po celou dobu adventu a uvítal i dopis pro Ježíška nebo vánoční přání....

Vánoční náladu přinesl do Kryr i prodejní trh nabízející nejen širokou škálu občerstvení a nápojů, ale i spoustu vánočního zboží jako třeba adventní věnce, dekorace, svícny, ručně vyrobené svíčky nebo vyřezávané jesličky či vánoční ozdoby. Atmosféru doplňovaly i hořící dřevěné louče.

Pěkné odpoledne a přicházející večer vrcholil odpočítáváním posledních vteřin do rozsvícení nádherného vánočního stromu u radnice, který byl jako každý rok darován městu a všem jeho občanům. Spolu s ním zážila i Schillerova rozhledna, hrdě se tyčící na Kostelním vrchu.

V předvečer první adventní neděle vykročily Kryry do doby poklidu, porozumění, tolerance a přátelství.

Poslední úder zvonu zahájil kryrský advent 2022.

Emilie Mazourová

FILMOVÉ VÁNOCE S BELADONA QUARTET

Kryry, 12. listopad 2022

Jestli se týmu kolem Věry Melicharové něco kdy povedlo, pak to byl určitě sobotní večer 12. listopadu. Do Kryr totiž komise pro kulturu, společenský život a volný čas na tento den pozvala čtveřici brněnských děvčat, které se představily v sále našeho kulturního domu. A bylo se nač dívat a především co poslouchat!

Víte vůbec, co je to BELADONA?

To slovo pochází z italštiny – „bella donna“ znamená v překladu nádherná žena. Což v tomto případě bezesbýtku platilo. Pozor ale: BELLA-DONNA je také latinský název pro sice krásnou, nicméně prudce jedovatou rostlinu – rulík zlomocný (*Atropa bella-donna*).

A teď si vyberte...

Použiju ten prudce moderní termín: kryrskou sokolovnu zaplnily v páteční podvečer 12. listopadu nižší stovky diváků. Je-li někdo podobně zpozdlý, jako jsem já (a neumí si představit, kolik se po kultuře dychtících lidí na koncert smyčcového kvarteta přišlo podívat), pak prozradím, že jich bylo dohromady 118.

Já osobně jsem si pak uvědomil, že jsem obyčejný kulturní barbar. Poslední svůj koncert smyčcového kvartetu jsem totiž absolvoval ještě jako žák základní školy někdy před padesáti lety. Povinně... v sobotu šlo však z mé strany o akt čiré dobrovolnosti. Nasoukal

BELADONA QUARTET

Je skvělá formace čtyř mladých dam, které prezentují rafinovaná aranžmá známých hudebních děl. Všechny členky tohoto hudebního tělesa jsou absolventkami Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, vedoucí souboru, violoncellistka Pavla Jahodová pak rovněž Vysoké hudební školy v německém Výmaru

a na profesionální brněnské hudební scéně je můžete slyšet na koncertech a představeních Filharmonie Brno, Národního divadla Brno a Městského divadla Brno. Kromě hry v orchestrech se dámy věnují bohaté komorní činnosti v klasické i populární oblasti.

Kvarteto má od svého založení v roce 2002 na svém kontě řadu vystoupení u nás i v zahraničí. Od roku 2013 spolupracuje kvarteto také s legendárním multiinstrumentalistou Jiřím Stivínem.

V podání smyčcového ansámblu Beladona Quartet můžete projít celou hudební historii od klasiky přes legendární

jazzové skladby, šansony, ohnivá tanga, líbezná valčíky, až k současným filmovým hitům. Repertoár kvarteta obsahuje téměř 300 skladeb a řadí tak soubor k nejflexibilnějším českým smyčcovým tělesům.

jsem se do košile, kalhot a saka, neboť nejenom elementární lidská slušnost, ale i plakát na akci nabádal k účasti pouze ve společenském oděvu, na krk uvázel svou nejlepší kravatu.

Dlouho před šestou večerní, kdy byl avizovaný začátek koncertu, to v sále kryrské sokolovny hučelo

Fotogalerie Laury Heláskové

Video

jako v úle.

S úderem osmnácté hodiny to pak vypuklo.

Samotné hudební produkci předcházela skromná slavnost: předsedkyně Komise pro kulturu, společenský život a volný čas Bc. Věra Melicharová, starosta Kryr PhDr. Ing. Mgr. et Mgr. Václav Kadleček a místostarosta Petr Ulke pozvali před zaplněný sál paní Hanu Baladovou, která desítky let pro kryrskou kulturu pracuje.

Jako dík za její celoživotní práci jí předali čestné uznání, přičemž jí jmenovali doživotní členkou kulturní komise města. K tomu pochopitelně kytičku a dárkový koš.

Pak to přišlo...

Všichni víme, že akustika sálu našeho kulturního domu je mírná. Evidentně ale jak na co.

Vzhledem k tomu, že jsem se v Kryrech účastnil již mnoha hudebních produkcí, osvěžujícím pro mne byl ten fakt, že jsem tentokráte neodcházel ze sokolovny napůl hluchý.

Že jsem nemusel strpět mnohaminutové dohady umělců se zvukaři, kde co a jak šoupnout do odposlechu, že když jsem se za smyčcový kvartet vyhoupl na pódium, nedupal jsem po kilometrech kabelů, natož abych se do nich zamotal.

Děvčata prostě nastoupila, pohladila struny svých nástrojů smyčcem, bleskově naladila – netrvalo to víc než pět, sedm vteřin – a koncert mohl začít. Nádherně bylo slyšet i v zadní části sálu – bez mikrofonů, bez reprobeden, bez jakékoli takové techniky.

A že bylo co poslouchat!

Nádherná aranžmá světových filmových skladeb střídaly skladby vánoční. A tak si diváci v kryrské sokolovně sobotního večera užily melodií z filmů *Romeo a Julie*, oscarové *Snídaně u Tiffaniho*, *Moulin Rouge* nebo z *Vůně ženy*, *Pána prstenů* či *Hvězdných válek*. Beladona Quartet představila také skladbu jednoho z nejslavnějších a nejlepších filmových skladatelů, Itala Ennio Morriconeho, zazněly melodie z filmů *Frozen*, *Zrodila se hvězda* nebo *Piráti z Karibiku*.

Nechyběl Čajkovského pochod z baletu *Louskáček* (*kdo zná příběh malé Klárky, pak ví, že je vánoční...*), k tomu kvarteto z Brna zahrálo *Let it Snow*, *All I Want for Christmas Is You* nebo asi nejslavnější *Jingle Bells*, *Rolničky*. To

Pavla Jahodová - violoncello (umělecká vedoucí)

Patricie Theimerová - 1. housle

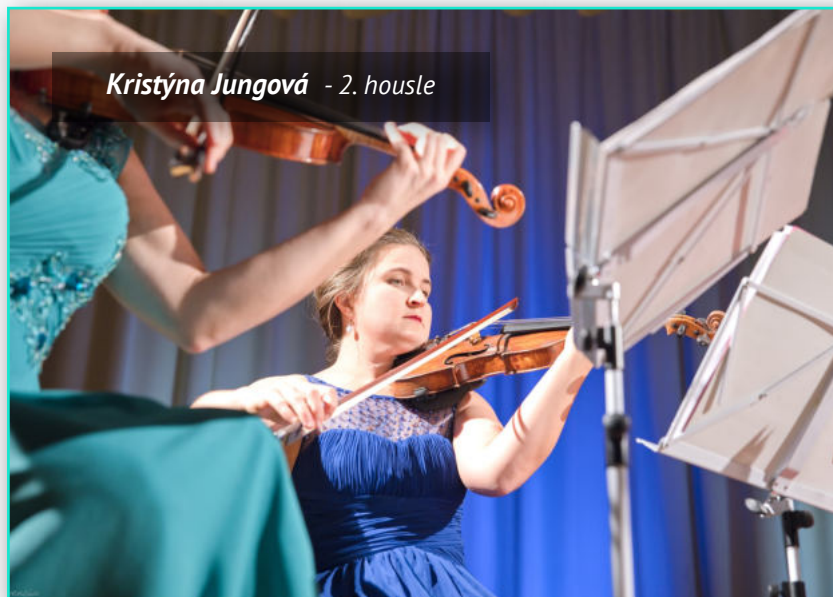

na samý závěr.

Jak to zhodnotit?

„Asi jsme tentokrát trumfli i Cavemana,“ svěřila se mi na konci koncertu Věra Melicharová. Já k tomu dodávám, že během těch necelých dvou hodin, které jsme v sále kryrského kulturního domu v sobotu 12. listopadu strávili, jsme bez hnutí seděli na svých židlích a poslouchali. Tak nehnutě, že když jsem stříhal kratoučké video z této akce, u jednoho záběru jsem se zděsil, že mi odešla kamera, protože při záběru do publika se nikdo ani nepohnul. To není filmový záběr, to musí být fotografie... ale kamera byla v pořádku – natáčela; jen jsme se prostě nehýbali.

Nádherný zážitek!

Kristýna Jungová - 2. housle

Klára Kunc Hegnerová - viola

A jak se ke svému koncertu v našem městě stavěla děvčata z Beladony? Zvědavě jsem se ptal:

Jak těžký je smyčec, kolik váží? A jak velká dřina je honit ho půldruha hodiny po strunách vašich nástrojů?

Kolik váží smyčec opravdu nevím (*smích*) a dřina je to velká... kdysi byl proveden jakýsi výzkum, kde se hraní na hudební nástroj srovnával s výkonem horníka...

V Kryrech jste nikdy nevystupovaly, dorazily jste k nám v přišerné mlze, takže z města jste neviděly vůbec nic. Přesto – jak se vám u nás líbilo?

Z města jsme toho skutečně mnoho neviděly, atmosféra v sále byla však úžasná a dlouhá cesta z Brna stála za to.

Vystupujete často ve dvoutisícových městech? Jak na vás působilo zdejší publikum?

Hrajeme od zavedených velkých koncertních sálů až po menší místa – jako v Kryrech. Připadá nám, že právě v těchto menších městech máme k publiku blíže...

Zajímá mne, kolik hodin denně (řeknu to ve sportovní terminologii) musíte společně trénovat?

Zkoušíme s kvartetem před každým vystoupením. Také proto, že náš program pravidelně obměňujeme. Hráváme často opakovaně na stejných místech a chceme posluchačům přinášet vždy něco nového...

Kvapem se blíží nejkrásnější svátek roku – Vánoce. A za nimi nový rok. Je něco, co byste kolektivně chtěly lidem v Kryrech vinšovat, popřát?

Určitě přejeme v první řadě zdraví, byť to může znít jako fráze. Poté hodně spolutnosti... to vám ostatně jde, jak jste ukázali při našem koncertě.

Mějte se hezky a třeba někdy na viděnou s naším dalším hudebním programem. Náramně jsme si to s vámi užily.

Pavel Ďuran

Fotografie: Laurencia Helásková

STROJETICKÝ DUATLON

Strojetice, 17. září 2022

28. STROJETLONem byl nazván tradiční strojetický závod BĚH-KOLO-BĚH, který proběhl 17. září 2022.

Předpověď počasí k soutěžení sice příliš nelákala, ale naštěstí se malí i velcí závodáci nenechali deštivou prognózou rozhodit, takže i letos si do Strojetic přijelo užít závod a především setkání s přáteli a známými z let minulých krásných 45 účastníků.

S úspěchem jsme zvládli i nečekanou situaci v podobě vyfrézované silnice, která nám překazila standardní cyklistickou trasu – to díky disciplinované jízdě účastníků a také za pomoci našich „regulovčků“.

Potěšilo nás, že si znovu přijeli zasportovat děti z VÚDDŠ Místo a pevně věříme, že příští rok se s nimi opět potkáme. Stejně tak doufáme, že si duatlon získá v příštím roce také místní závodníky i fanoušky. Těch totiž bylo jako šafránu...

Na závěr je na místě říci, že Strojetický duatlon jsme opět mohli uskutečnit především díky podpoře města Kryry, jež se podílelo materiálním zabezpečením závodu a věnovalo ceny. Největší pomoci se nám dostalo již tradičně od technického úseku města pod vedením pana Josefa Koláře, jehož tým skvěle upravil tratě v terénu okolí hřiště a hřbitova ve Strojeticích a také na Březnici. Velmi pak děkujeme Vlastovi a Olině za krásné medaile.

S radostí také oznamujeme, že z prodeje lístků do tomboly budeme posílat na konto organizace Černí koně částku 2.550, – Kč a na podporu výroby kol pro handicapované posíláme tentokrát celkem 3.550, -Kč.

*Za organizační tým závodu
Mirka Reitermanová*

SK HAVRAN KRYRY...

... HODNOCENÍ UPLYNULÉ SEZÓNY

Fotbalový A tým SK „Havran“ Kryry vstupoval do letošní sezóny s cílem navázat minimálně na úspěšný loňský rok, tedy umístit se spíše na horních příčkách tabulky. A nutno dodat, že se týmu velmi dařilo, Město Kryry skvěle reprezentoval výborným výsledkem.

Po úvodní venkovní výhře s týmem Krásného Dvora následovalo regionální derby s týmem Buškovic odehrané na domácím hřišti, kde se kryrským po celou sezónu dařilo.

Tým vyhrál všech šest zde odehraných zápasů a každý zajistil získání 3 bodů do tabulky. Podzimní sezónu lze hodnotit jako výbornou, kryrský tým obsadil 1. místo tabulky s celkovým ziskem 31 bodů.

A takto komentuje úspěšnou sezónu 2022 **trenér týmu, Roman Vobořil:**

Jak hodnotíte první místo v tabulce?

Jsme nejen na prvním místě s náskokem dvou bodů, ale ještě máme jeden zápas k dobru, takže umístění mohu hodnotit jedinež kladně.

Doufal a věřil jsem, že stejně jako minulou sezónu budeme patřit mezi prvních pět týmů v rámci okresu. První místo vnímám proto trochu jako bonus, ale dovolím si říci, že za sloužený.

S čím jste byl nejvíce spokojený?

Vzhledem k tomu, že máme velmi vyrovnaný kádr, jsem spokojený hlavně s osobním přístupem všech ke hře. Oceňuji snahu každého dostat se do sestavy, všichni „makají“, pravidelně chodí na tréninky, plní dané instrukce, jsou zodpovědní. Vytvořila se zde výborná parta, kam i ti nejmladší perfektně zapadli. Myslím si, že s tím vším potom přicházejí i dobré výsledky.

S čím jste naopak spokojený nebyl?

Nejvíc mne asi mrzí spousta vyložených, ale neproměněných šancí na gól. Zápas je potom o to nároč-

nější a všechny hráče stojí o to více sil. Kdyby se podařilo proměnit alespoň polovinu „spálených“ šancí, některé zápasy by se mohly dohrávat ve větším klidu a pohodě.

Co tedy musí tým zlepšit?

Navazuji na předchozí odpověď, kdyby se hráčům dařilo osvojit si klid v koncové přihrávce, dařilo by se vytvořit si více šancí na gól. Dokázali by je lépe využít a hlavně proměnit. Potom se nám úplně nedaří přechod do útoku při přečíslení, tyto dané šance zatím neumíme dostatečně využít. Tým je složen z mnoha mladých hráčů, kteří jsou velmi talentovaní, ale zkušenosti prozatím sbírají, takže tyto dovednosti si teprve postupně osvojují. Pořád je co zlepšovat.

Hráli jste šestkrát doma a zároveň zde i pokaždé vyhráli, co říkáte na „nedobytnou kryrskou tvrz“?

Troufnu si říci, že hrajeme i „koukatelný“ fotbal, tedy na zápasy chodí náš tým podpořit i stále více kryrských diváků a fanoušků.

To vše dokáže také ovlivnit výsledek zápasu. Jako u každého týmu nám vyhovuje domácí prostředí a početná základna fandících diváků. Každý hráč chce na domácí půdě předvést také ten nejlepší výsledek, pěkný fotbal, chce zkrátka ukázat, co umí. Věřím, že velmi dobrá reprezentace týmu v uplynulé sezóně udrží na tribuně i diváky

nebo jich dokonce ještě více přiláká.

Co můžete říci o nejmladších hráčích v týmu?

Jak už jsem uvedl, ti nejmladší prozatím sbírají zkušenosti, hrají velmi dobře a výborným výsledkům jdou postupně naproti pílí a tréninkem.

Udrží se v perfektní fyzické kondici, to je zvyk, který si nesou od dorostu.

Přechodem z této kategorie do A týmu přišel i určitý „mladý“ náboj, jsou zdravou konkurencí. Svou pílí a prací tedy donutili i starší spoluhráče na sobě ještě více pracovat. Pochopitelně se chtějí v kondici mladším vyrovnat, ti mladší naopak oceňují radu z „fotbalové kuchařky“ těch starších. Díky této skvělé souhře doslova „maká“ celý tým, a to je potom poznat i na hřišti. Nutno dodat, že mladší spoluhráči perfektně zapadli do party, což je pro celý tým samozřejmě též důležité.

Můžete jmenovat největší hráčské opory týmu?

Asi bych tady mohl jmenovat hráčů hned několik, kterým se podzimní sezóna nadmíru povedla, ale řeknu jméno jen jediné: Petr Lávička, pravý kapitán týmu. Je oporou pro ostatní jak na hřišti, tak i mimo něj. Zároveň je nejstarším hráčem na „place“ a také trvale nejlepším.

Pro ostatní je přirozenou autoritou, vzorem, inspirací, fotbal hrát umí a zároveň neváhá předat zkušenosti spoluhráčům.

Jaká bude příprava na jarní část soutěže, na co se zaměříte?

Zimní příprava bude určitě náročná, ale tak to bývá pokaždé.

Máme v plánu nějaká soustředění a samozřejmě důkladný a tvrdý trénink. Čekají nás přípravná utkání hlavně z vyšších soutěží a s týmy z jiných okresů. Jarní část bude těžká, proto vyžaduje důkladnou přípravu.

A jak se dařilo ostatním týmům SK Havran Kryry?

Kryrský fotbalový tým dorostu, pod vedením trenéra Tomáše Ptáka, je po podzimním účtování v polovině tabulky.

Tým starších a mladších žáků ve spolupráci s TJ Tatran Podbořany, pod vedením trenérů Petra Bezděka a Karla Rotta, se prezentoval velmi pěkným fotbalem, a tak mu po podzimní sezóně patří střed tabulky, což dává nadějně vyhlídky do jarních odvet.

Také obě přípravky předváděly v podzimní části velmi pěkné výkony. Jsou kryrskou nadějí v budoucnu, kopanou s velkou chutí hraje poměrně početný tým. Svůj čas jim nevahají věnovat jejich trenéři Matyáš Krupička, Petr Lávička, Lukáš Němčák, Petr Starý a Josef Vágner, za což všem patří velké poděkování.

PODĚKOVÁNÍ ZÁVĚREM!

Na závěr hodnocení letošní sezóny připojuje SK Havran Kryry jedno velké poděkování bývalému starostovi Města Kryry a zároveň obrovskému fanouškovi a kdysi aktivnímu hráči kryrského fotbalu, panu Miroslavu Brdovi.

Po celou dobu svého působení v čele kryrské radnice neváhal podporovat sportovní nadšení a chuť hrát kryrskou kopanou. S chutí si fotbal i zahrál.

Když nehrál, byl, je a určitě i dále bude aktivním fanouškem klubu, a to nejen při zápasech odehraných na kryrském hřišti, ale i na zápasech přespolních.

Jako poděkování za podporu, kterou nikdy neváhal klubu a kryrskému fotbalu projevit, jej členové klubu jmenovali

ČESTNÝM ČLEMEM SK HAVRANU KRYRY

Jako nově jmenovaný člen klubu zahájil poslední zápas sezóny slavnostním výkopem.

Lukáš Hájek

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

JUBILEJNÍ VĚK 70, 75 a od 80 každý rok

Gratulujeme

ŽIVOTNÍ JUBILEA V ZÁŘÍ, ŘÍJNU A LISTOPADU

Září

Říjen

Listopad

Kryry

JANÁKOVÁ LUDMILA

KŘIVAN FRANTIŠEK

KACHELMAIEROVÁ STANISLAVA

STAŇKOVÁ LIBUŠE

LOUŽECKÁ ALENA

ŠMATLAVA VÁCLAV

BLÁHOVÁ MILOSLAVA

ADAMOVÁ OLGA

MRÁZKOVÁ JARMILA

URBANOVÁ MARIE

VESELÁ STANISLAVA

LINDNER KAREL

GAJEROVÁ DRAHOMÍRA

JANOTA ANTONÍN

FLEISCHMANNOVÁ HEDVIKA

JÁNSKÁ VĚRA

CHADÍM BOHUMIL

PĚCHOTA JIŘÍ

VYORAL FRANTIŠEK

LAHVIČKOVÁ HELENA

KONOPÁSKOVÁ EMILIE

EISENHAMMEROVÁ MARIE

BEEROVÁ ANNA

SUBOTOVÁ MARIE

PRIŠTIC MICHAL

NĚMČÁKOVÁ MARIE

POLCAR JAROSLAV

Strojetice

HUSCHINOVÁ ANEŽKA

CHEJLAVA MIROSLAV

VAŠÍČKOVÁ RŮŽENA

Stebno

DRDOVÁ RADOSLAVA

JELÍNEK FRANTIŠEK VÁCLAV

WINTERBLUM LADISLAV

Běsno

KODAYOVÁ MILENA

PODĚKOVÁNÍ

Vážení čtenáři Kryrské rozhledny,

dovolte mi, abych se s vámi jako šéfredaktor městského zpravodaje tímto příspěvkem rozloučil. Je posledním, který jako odpovědný redaktor našeho městského časopisu píšu, protože v této funkci končím.

Abych předešel zbytečným a neopodstatněným spekulacím, nemá to nic společného s novým vedením našeho města, bylo to mé osobní rozhodnutí, které bylo dáno tím, že mi Kryrská rozhledna brala tolik času, že jsem se nebyl schopen plně věnovat své ženě, jejím dětem a fantastickým vnučatům, které si dědovu pozornost bezesporu zaslouží.

Já jsem svůj odchod avizoval již před půl rokem, přičemž jsem slíbil, že prosincovou Rozhlednu ještě připravím.

Chtěl bych pak z tohoto místa hlavně poděkovat:

Především panu Miroslavu Brdovi – to je člověk, který mne do džungle kryrské publicistiky vyslal a který byl takový frajer, že se mne nikdy nepokusil jakkoli ovlivnit. Bezvýhradně mi důvěřoval, poskytl mi absolutní volnost. Málokterý z profesionálních žurnalistů (a já jsem skutečně jenom novinář – amatér) takovou možnost měl.

Za další mi dovolte, abych touto cestou svůj dík adresoval ředitelkám našich školních zařízení – Ing. Hance Lehnerové a jejímu pedagogickému sboru i nadaným žákům její školy. Bc. Věrci Melicharové a jejím učitelkám, které dokázaly předchozí čísla Kryrské rozhledny svými příspěvky zvednout, ozvláštnit.

Rozsvětlit.

Všem dalším přispěvatelům – určitě na některé zapomenou, ale především Marii Čonkové a Martinu Dresslerovi, kteří dlouhodobě připomínali především historii našeho města.

Paní Lucii Bartoš, která uměla přiblížit stebenské záležitosti.

Dáše Kazákové i doktoru Kadlečkovi, Ing. Emilii Mazourové.

Paní Laurencii Heláskové, díky jejímž fotografiím je náš zpravodaj o level, dva nebo spíš tři výše.

Neskutečný dík pak patří pak členům předchozí redakční rady: Vladce Járové a Lukáši Hájkovi. Bez nich by nikdy Kryrská rozhledna nevypadala tak, jak vypadala.

Nemohu potom nezmínit ani Mgr. Kamila Krause, který mne za jedno sympaticky – a moudře – brzdil v „publikačním rozletu“ (občas bývám neřízenou střelou...), za druhé bděl nad gramatickou a stylistickou čistotou našeho časopisu.

Velmi kvalitně.

Svoji manželce, která to se mnou vydržela.

Mockrát děkuju pak především vám všem, čtenářům našeho časopisu. Protože bez vás by byl zbytečný.

Předávám městský zpravodaj do rukou nového šéfredaktora.

Šéfredaktorky... časopisu se ujme paní inženýrka Emilie Mazourová, přičemž pevně věřím tomu, že nejenom udrží dosavadní úroveň Kryrské rozhledny, ale dokáže ji zvednout tam, kam jsem to já nedokázal.

Pavel Ďuran

**FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU**

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

SVOZ PLASTŮ 2023

Leden:	2.1., 16.1., 30.1.,
Únor:	13.2., 27.2.,
Březen:	13.3., 27.3.,
Duben:	11.4. úterý, 24.4.,
Květen:	9.5. úterý, 22.5.,
Červen:	5.6., 19.6.,
Červenec:	3.7., 17.7., 31.7.
Srpen:	14.8., 28.8.,
Září:	11.9., 25.9.,
Říjen:	9.10., 23.10.,
Listopad:	6.11., 20.11.,
Prosinec:	4.12., 18.12.,

V Kryrech 12. 10. 2022

Kryrská rozhledna, čtvrtletník městského úřadu pro Kryry, Běsno, Stebno a Strojeticé vydává MÚ Kryry pod číslem registrace MK CR E 2257.

Redakční rada: Vladimíra Járová, Ing. Emilie Mazourová a Pavel Ďuran.

Gramatická korektura: PhDr. Monika Raimanová, DiS. MBA

Fotografie: Laurencia Helásková

Uzávěrka příštího čísla: 25. 2. 2023

Kontakt: tel.: 415 216 775, e-mail: knihovna@kryry.cz, 602747565@seznam.cz.

Realizace: funprint.eu